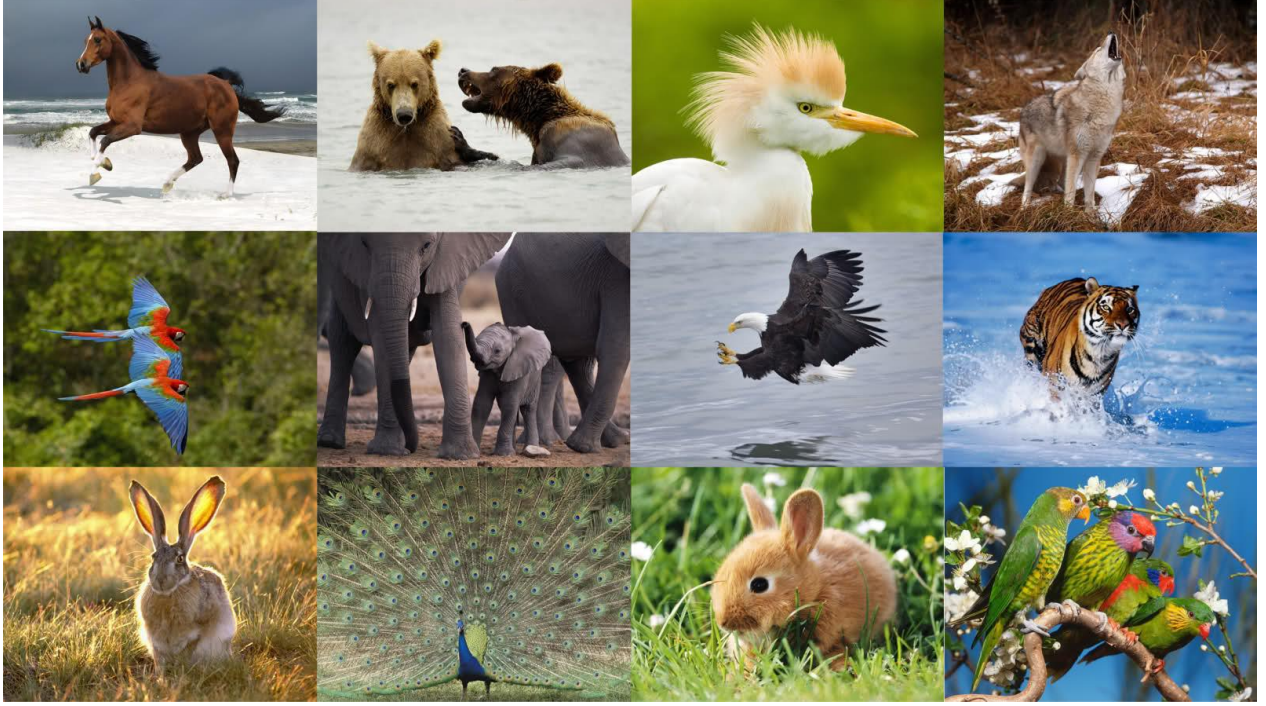

HAYVANLARA İLK YARDIM

Dr.Musa TOKMAK

Hayvanlara İlk Yardım Semineri
Polatlı Ankara

Elinizdeki kitapçıkla “Hayvanlara İlk Yardım” konusunda bilgi alabilirsiniz. Bu Kitapçık 20 Aralık 2014 tarihinde gerçekleşen seminerin özet bilgilerini içermektedir.

“Bu kitapçık Sivil Düşün AB Programı Aktivist Desteği kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. Bu kitapçığın içeriğinin sorumluluğu tamamıyla proje uygulayıcısına aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır”

Önsöz:

Bu kitapçık 20 Aralık 2014 tarihinde Ankara'nın Polatlı ilçesinde gerçekleşen ve Sivil Düşün AB programı kapsamında desteklenen 1374 nolu proje "Hayvanlara İlk Yardım" semineri ve workshop kapsamında hazırlanmıştır. Çalışmamızın esas konusu hayvanlara ilk yardım olmasının yanında, hayvan sevgisi ve Türkiye'deki hayvan çeşitliliği konuları da işlenmiştir.

Seminerimize toplamda 25 kişi katılmıştır. (Burçe Ulubilgin) İzmir'den eğitmen olarak yer almıştır. Ankara Veterinerler Derneğinden (Çağlayan Çay) uzman Veteriner olarak "İlk Yardım" konusunu anlatmıştır. Polatlı'dan bir Biyolog (Barış Yazıcı) Türkiye'deki "Hayvan Çeşitliliği" konusunda bir seminer vermiştir. Eğitimin sonlarına doğru İzmir'den gelen eğitmenimiz atık maddelerden (kola veya su şişelerinden) "Kuşlara Ev" yapımını göstermiştir. Pet şişelerden yapılan bu evler sonra boyanmış ve ortaya güzel modeller çıkmıştır. Böylece hem bu atık malzemeler değerlendirilmiş olup hem de küçük dostlarımıza ev yapmış olduk. Konya'dan bir kişi ve Ankara merkezden de üç kişi seminerimize katılımcı olarak yer almıştır. Diğer katılımcılarımız Polatlı'dan gelmişlerdir. Seminare ait bazı resimleri EK1'de verilmiştir. Seminerimiz aynı zamanda bir çok kez yerel ve ulusal basında da yer almıştır. Bunlardan bir kaçının resimleri EK2'de verilmiştir. EK3 ve EK4'de projemizin afiş ve broşürü verilmiştir. EK5'de "Hayvan Koruma Kanunu" bilgi amacıyla verilmiştir.

İlk yardım denilince ilk aklımıza gelen insanlara yapılan ilk yardımdır. Hayvanlara yapılan ilk yardım tıbbi olarak insanlara yapılabilecek ilk yardımdan farklı değildir. Tek farklılığı hayvanlara yapılacak ilk yardımda tıbbi müdahale başlamadan önce hayvanların saldırılarından korunmak için ağızlarının gerekli olan bir malzeme ile bağlanması ve diğer güvenlik önlemlerinin alınmasının ardından müdahale edilmesidir. İlk yardımı yapacak kişinin de kendi can güvenliğini alması da önemli bir konudur. Seminerimizin öğleden sonraki konusu içerisinde olan Türkiye'deki hayvan çeşitliliği üstüne bir saate yakın eğitim alındı ve Türkiye'deki yaban hayatı üstüne bilgilendirildi. Hayvanların yaşam alanları ve günümüzde karşılaştıkları sorunlar üstüne de beyin fırtınası yapıldı. Bu kitapçık bu çalışmanın çıktısı olarak değişik kişi, kurum ve derneklere gönderilip çalışmanın esas hedeflerinden olan yaygınlaştırılma yapılacaktır. Bir canlının bile yaşamını kurtarabiliyorsa amacımıza ulaşmış olacağız.

Saygılarımla

Dr.Musa Tokmak (Proje Koordinatörü) <http://www.musatokmak.com> musatokmak3@yahoo.com

HAYVANLARA İLK YARDIM NASIL YAPILIR ?

Kedi ve köpek sahiplerinin hasta ve yaralı olan hayvanlarına ya da sokak hayvanlarına nasıl yaklaşacağı önemlidir. Bu konuda bilgi sahibi olmak hayvan sahibini yaralanmalardan ve hastalıklardan koruyacaktır. Hasta veya yaralı hayvanlara her zaman dikkatli ve yavaş bir şekilde yaklaşın. Kedi veya köpek ısırıkları ciddi yaralanmalardır; ısırılmak, ihtiyaç içindeki hayvana yardım etmeyecektir, tam tersi ciddi bir problemdir. Hayvanın duruşuna ve ifadelerine, özellikle hayvanın yüzüne, kulağına, kuyruğuna, postuna ve vücuduna göz kulak olun hayvana yaklaşırken çıkarılan sesleri dinleyin. Hayvanın elinizin arkasını koklamasına izin verin. Reaksiyonları dikkatlice izleyin sarsarak veya sesli hareket etmeyin hayvanın sizin ne yaptığınızı görmesine izin verin. Daima yumuşak bir ses tonuyla konuşun yaralı ve hasta hayvana direk göz temasından kaçının. Bazı hayvanlar bunu bir tehdit olarak algılayabilir.

Hayvanların Beden Dili;

Hırıltı, tüyler omuzda arka kısmın ve arka ucun dik durması dişlerini göstererek hırlamada ve üst dudakların yukarı kalkması, kulakların öne doğru eğilmesi kuyruğun hafifçe sallanması veya kulaklar dümdüz başın arakasında, kuyruğun bacakların arkasında durması ve hırlama ayrıca tüylerin arkada kalmış olması veya kuyruk bacakların arasında ve kulaklar düz yere çömelme, köpeğin itaatkar bir durumda olduğunu gösterir. Karnını açması, ayrıca yalama hareketleri veya işeme. Bunlar boyun eğmenin işaretleridir, fakat korkan itaatkar köpek yaklaşmaya devam ederseniz ısırın bir köpek olabilir.

Kedi kulaklarını başına doğru düzleştirerek çömelir hayvanın salyası akabilir veya tükürebilir.

Yavrular küçük olabilir ama kedi korktukça büyüyebilir. Arka kısmı kuyruk yukarıda kemerli bir durum olabilir, tüyler kalkar ve kedi tıslar. Başka bir alternatifte, kedi kuyruğu ve başı aşağıya doğru ayak parmakları üzerinde, tüylerin bir kısmı kalkmış kulakları kalkık ve iki yanı işaret ederek yüzüyor gözükebilir. Bıyıklar öne doğrudur ve pençeleri çıkmıştır. Bu davranışlardan herhangi biri bir kedinin veya köpeğin ısırmaya yeltenmesiyle sonuçlanabilir. Bu uyarıcı işaretleri gösteren bir hayvana bir tedavi uygulamayın.

Tecrübeli veterinerler veya eğitimli hayvan bakıcıları bir hayvanı kontrol etmeden önce bazen uyuşturmalı. Kendinizi yaralayarak bir hayvana yardım edemezsiniz eğer güvenli bir şekilde bir hayvanla baş edemezseniz yerel hayvan barınağını veya hayvan bakım birimlerini ya da bağlı olduğunuz belediyeden yardım isteyiniz. Yardımın gelmesini beklerken, hayvana yardım etmek için

güvenle yapabileceğiniz şeyler vardır: Hayvana araba çarpmış ve hala yolun ortasındaysa trafiği yönlendirmek ya da diğer insanları ve hayvanları uzaklaştırmak gibi.

Yakalama Teknikleri:

Her zaman hayvana nerde olduğunuzu bildirin, böylece onları şaşırtmazsınız. Tasma kayışlarıyla yakalama; Deri naylon ve keten kayışlar güçlü ve hayvanı kısıtlamada kullanımı kolaydır. (zincir bağlı kayış kullanmayın)

1-Normalde tasmaya bağladığınız ucu, tutamacın arasına geçirerek büyük bir ilmik yapın
2-Hayvanın başının hemen arkasında veya yanında durarak, geniş ilmiği boynundan geçirin ve sıkılaştırın. Havlular ya da battaniyeler kullanarak yakalama; Kedinin vücudunun üzerine nazikçe havluyu koymak genellikle kediyi zapt edecektir.

1-Hayvanın arkasında ve yukarısında dururken havluyu üzerine koyun.

2-Havluyu yerleştirirken hayvanın pozisyonunu bildiğinizden emin olana kadar ellerinizi kedinin ağzının yanına koymayınız

3-Kedi etrafına dönüp havlu arasından elinizi ısırmasın diye ensesini kavrayın.

4-Tüm dört patisi kapanıp sadece başı açık kalacak şekilde havluyu kedinin tüm vücuduna ve bacaklarına sarın. Bu her yönde giden dört tırnaklayıcı bacakları olmaksızın baş ile çalışmanıza yardımcı olur. Kutular kullanarak yakalama; Kediler, rahatlık için kutu içinde genellikle emekleyeceklerdir; Kediyi taşımak ya da tedavi uygulamanıza yardımcı olabilmek için kutu kullanabilirsiniz.

1-Eğer kedi parçalanabilen plastik bir taşıyıcı (kutu) içinde dolaşıyorsa kutunun tepesini çıkartın.

2-Havluyu kedi üzerine koyun.

3-Tedaviyi gerçekleştirin.(kutu tekniği küçük köpekler ile de uygulanabilir.)

Eldivenlerle yakalama; Birçok insan kedi ve köpekleri yakalamak için kalın eldivenler kullanır, ancak ustalığınızı kaybedersiniz ve birçok eldiven maddesi kumaşı ısırılır. Ancak, kana ve diğer vücut sıvılarına mağdur kalmamızı azaltmak için mümkün oldukça lateks eldivenler giymek önemlidir

Ağızlıkların kullanımı; Yaralı, acı içinde, hasta ya da korkmuş bütün hayvanlar ısırma potansiyeline sahip olduğundan, herhangi bir bakım yapılmadan önce onlara ağızlık takılmalıdır. Ağızlık takmanın hayvan için tehlikeli olabileceği bazı durumlar vardır; bu tehlike insanın yaralanma riskine karşı ölçülmelidir. Kusan, öksüren ve nefes almada zorlanan bir hayvana ağızlık takmak tehlikeli olabilir. Bazı hayvanlar ağızlık takılmasına karşı direnecektir ve saldırgan olabilir. Bu durumda, tedaviyi tek

başınıza yapmaya teşebbüs etmeyin. Hayvanı veterinerinize götürün veya mahalli hayvan barınağı ya da belediyelerdeki veteriner hekimlerden yardım alın.

Ağızlıklar evcil hayvan mağazalarından, veteriner kliniklerinden veya petshoplardan satın alınabilir.

Çeşitli boyutları vardır ve ilk yardım çantanızın bir parçası olmalıdır.

Ağızlıklar şunlardan yapılabilir: Kulak arkasından çit çitlanan yumuşak naylon, kumaş bunlar katlanabilir ve kolaylıkla yıkanabilir. Daha önce açılan deliklere tutunan kayışlı ve sert deri. Metal ya da plastik ağ merkezi olan başın arkasına tutulan kayışları olan plastik ya da deri karışımı. Bu ağızlığın avantajı hayvanın bununla rahat nefes alabilmesi ve gerektiğinde rahat kusabilmesidir. Kısa burunlu kediler ve köpekler için özel olarak dizayn edilmiş ağızlıklarda mevcuttur. Gerekli ise, tehlike anında ev yapımı bir ağızlık oluşturulabilir. Köpekler için, çok kısa burunlu olanlar hariç (Buldok benzeri küçük köpekler veya boxerler gibi)

Şu adımları izleyin:

1-En az 25 cm uzunluğunda bir kumaş parçası ile işe başlayın. En çok işe yarayan sargı bezidir, ancak bir çorap, kravat, kısa çorap, yumuşak ip, ya da bir bez parçası kullanılabilir.

2-Kumaşın ortasına bir düğüm atın. Bu ağızlık için bir çapa görevi görür.

3-Hayvanın burnunun girebileceği genişlikte bir ilmiği açın; hayvanın ağzı ile aranızda yeterli mesafeyi koruyun böylece kedi veya köpek etrafına dönemez ve sizi ısıramaz. Hayvanın başının arkasında ve üstüde tuttuğunuz ilmiği burnuna geçirin. Sürekli nerede olduğunuzu hayvanın bilmesine izin verin.

4-Burnunun üzerinde ilmiği sıkılaştırın, ancak hayvanın nefes almasını engelleyecek şekilde çok sıkı yapmayın.

5-Kumaşın bir ucunu yüzün her iki yanında geçirin, çenenin altında çaprazlama yapın ve uçları kulağın arkasında birleştirin.

6-Kulakların arkasında gevşek uçları fiyonk olacak şekilde bağlayın. Kısa burunlu kedi ve köpekler için, birden beşe kadar olan adımlardan sonra kumaşın bir ucunu alıp burnun üzerindeki ilmiğin altından geçirin ve boynunun etrafındaki diğer uca bağlayın hiçbir ağızlık güvenli değildir; herhangi bir tane kullanırken yanlış güvenlik hissine kapılmayın. Birçok kedi ve köpek, eğer düzgün bağlanmaz ve doğru yerleştirilmezse, ağızlıklardan kurtulabilir.

Hayvanlara Yapılacak İlk Yardımlar:

A)-Zehirlenmeler:

Kedi ve köpeklerimiz çevresini merak eden araştıran ve bu yolla keşfetmeye çalışan canlılardır. Bu keşifleri esnasında böcekler, ölü hayvanlar, bitkiler, ilaçlar, kimyasallar yani pek çok şey onlar için tehlike anlamına gelmektedir. Örneğin, bazı bitkilerin bazı bölümleri zehirliyken, bazen de bütünü zehirli olabilmektedir. Zehirlere maruz kalan petlerimizde özellikle zehrin cinsi etkilediği organ ve sistemlere göre farklı semptomlar gözlenmekle birlikte, genel olarak ağız-gırtlak, irkildi, salya akışı, ishal, halüsinasyonlar, nöbetler, kusma, koma ve ölüm gözlenebilmektedir. Vücutta kıllar ve deri üzerine temas eden bazı maddeler deride irkildi, kızarıklık, kaşıntı yapabilmektedir. Özellikle böyle bir durumda karşılaştığınızda şüphelendiğiniz bitki, ilaç kutusu, kozmetik ürünü vs. yanınıza alarak ya da veteriner hekiminizle irtibata geçerek, en azından petiniz kliniğe gidinceye kadar yapabileceğiniz şeyleri yapmanız almanız avantajınızadır. Çünkü veteriner hekim zehirleyen maddeyi bilmesi halinde tedaviyi daha rahat yapacaktır. Çünkü bazı zehirlerin panzehirleri var olup bazılarının yoktur. Zehirlenme dakikalar, saatler içinde doku, organ ve sistemleri yıkıma uğratmakta, geriye dönüşümlü ve dönüşümsüz problemler yaratabilmektedir.

-Özellikle zehirlenmelerde zehirlenen canlının durumu, zehirleyen maddenin yarattığı etkiler ve sonuçları çok önemlidir.

-Pet sahibi olarak böyle bir durumla karşılaştığınızda öncelikle stres ve heyecan yapmayın. Sakin olmaya çalışın.

-Sizin acil müdahale yapmanız açısından, eğer kedi ya da köpeğiniz kusma eğilimindeyse kusturucu herhangi bir şey uygulamayın ve hemen veteriner hekiminize gidin.

-Özellikle temas olarak kimyasal irrite edici toz, solusyon gibi kedi ya da köpeğinizin deri ve tüyleri üzerine bulaşmış maddeleri sabunlu su ile yıkayarak uzaklaştırıp veteriner hekiminize ulaşmanız gerekmektedir.

-Bazı zehirlenme durumlarında kedi ve köpeklerimizi kusturmak fayda sağlarken (kusturmak için tuzlu su kullanabilirsiniz), bazı durumlarda kusturulması tavsiye edilmemektedir. Kendi başınıza kesinlikle kusturmaya çalışmayın, hemen bir Hekimle görüşün.

-Özellikle kediniz ya da köpeğiniz şok, koma halinde yerde yatıyor nefes almakta güçlük çekiyor ise ağız kenarındaki salyaları temizleyin ve zaman geçirmeden veteriner hekiminize ulaşın. Bu durumda kesinlikle kusturmayınız. Şok ve koma hallerinde refleksler çok iyi çalışmayacağı gibi aynı zamanda bilinç de kapanacaktır ve kusma refleksi ile içerik akciğerlere gidecek solunum yollarını tıkayacaktır.

Bu durumda kusma refleksi meydana geldiğinde kedi ya da köpeğinizi oturur pozisyona getirerek içeriğin akciğerlere kaçmamasını sağlayabilirsiniz.

Eğer o an veteriner hekiminize ulaştırabilecek durumda değilseniz, kısa sürede irtibata geçerek, kedi ya da köpeğiniz genel durumu hakkında konuşun, yönlendirmelerini uygulamaya çalışın. Özellikle etkileyen zehrin çeşidine göre halüsinasyonlar, sinirsel bulgular meydana geldiğinde sessiz, sakin loş bir ortama almanızda faydası vardır. Uyarılara verdiği tepkiler sonucunda, kafasını çarpma, kendini yerden yere vurma gibi travmatik etkilerle en azından bir iç kanama önlenmiş olur. Ayrıca veteriner hekim size ulaşınca kadar da zaman kazanmış olursunuz.

Kemirgenlerle mücadelede kullanılan zehirlerle meydana gelen zehirlenmeler:

Özellikle kemirgenlerle mücadele sonucunda zehri alan kemirgenin yenmesi ya da zehrin içme ve tüketilen gıdaya bulaşması sonucunda meydana gelebilen, kusma, karın ağrısı, sinirsel semptomlar (uyarıma bağlı olarak ya da uyarım meydana gelmeden bacaklarda titremeler, halüsinasyonlar, ani ataklar) solunum güçlüğü, idrar ve dışkıda kan, iç kanamalar (bazı zehirler etkilerini böyle gösterirler) meydana gelebilmektedir.

Eğer petimizin zehirlendiğinden şüpheleniyorsak ve sinirsel bulgular (titremeler, halüsinasyonlar gibi) başladıysa kesinlikle kusturmak için zaman kaybetmeyiniz. Hemen bir battaniyeye sarıp veteriner hekiminize gidiniz. Evinizde ya da bahçenizde kemirgen mücadelesi için kimyasal maddeler kullandıysanız kullandığınız kimyasalın içeriğini belirten paketi mutlaka yanınızda götürünüz. Çünkü özellikle kemirgen mücadelesinde pek çok değişik etken kimyasal kullanılmaktadır.

Kurşun içeren kimyasallarla meydana gelen zehirlenmeler:

Boyalar, piller, borular, cam macunu, lehim gibi maddeler kurşun içermektedir. Özellikle genç kedi ve köpeklerde sık rastlanan bir durumdur. Zehirlenme erken ya da geç görünebilir. Yani zehirli maddenin bulunduğu ortamda günlerce zehrin alınması ya da tek seferde zehirleyici dozda zehrin alınması sonucu gözlemlenir.

Sinirsel nöbetler, aşırı duyarlılık, sürekli havlama, histeri nöbetleri, uyuşukluk ve körlük gözlemlenebilmektedir. Eğer bu tarz maddeler yediğini ya da kemirdiğini düşünüyorsanız hemen ve en kısa sürede yediği maddeyi veteriner hekiminize bildirerek müdahalesini kolaylaştırın.

Fosfor içeren kimyasallarla meydana gelen zehirlenmeler:

Havai fişekler, kibrit ve kibrit kutularında bulunur. Özellikle kusma, kramplar, karın ağrısı gibi belirtiler gözlenir.

Antifriz Zehirlenmesi:

Antifriz içinde bulunan Etilen Glikol'in tadı kedi-köpekler için çekicidir. İçilmesi durumunda özellikle sinirsel depresyon, sarhoş gibi yürüme, koma gibi durumlar görülmekte kısa sürede ölümlere neden olabilmektedir. Böbrekler üzerine etkisi çok fazladır. Zehirlenmeyi atlatanlarda böbrek yetmezliği devam edebilmektedir.

Korrozivler (Asitler ve Alkaliler):

Yakıcı ve dağlayıcılar ev temizleme ürünleri ve solventlerde bulunabilmektedir. Ağız, burun, yemek borusu ve mide de yanıklara neden olurlar. Bu tarz bir kimyasalı içtiğini görürseniz öncelikle panik yapmayın ve kesinlikle kusturmayın. Kusturmaya çalıştığınızda ağızdan mideye giden yakıcı dağlayıcı madde mide asidiyle etkisini güçlendirmiş mide ve ağızda etkisi attırmış olabilirsiniz. Aldığı kimyasalın etiket içeriğini okuyun ve veteriner hekiminizi arayarak o anda yapılabilecek (içilen asidik ise bazik ya da bazik ise asidik verip nötrlemek gibi) durumları mutlaka uygulamaya çalışın.

Petrol ürünleri (Benzin, gazyağı gibi):

Bu uçucu sıvılar koklandığında ya da alındığında edildiğinde özellikle solunum yollarında irkiltilemeye neden olabilmektedir. Kusma, nefes almakta güçlük, titremeler ve konvulzyonlar. Solunum bozukluklarına bağlı koma görülebilir.

B)-Kırık Çıkık Gibi Durumlarda İlk Yardım:

Evcil hayvanların kırık, çıkık, burkulma ve incinmeleri modern yaşam koşullarında sık görülmektedir. Trafik kazalarındaki travmalar, yüksek katlı apartmanlardan, damlardan düşmeler, sadizim amaçlı sopayla vurma, tekmelemeler sebep olarak sayılabilir. Bu da evcil hayvanlarımızda topallama, yürüyememe, acı çekmeleri ve yaşamsal fonksiyonlarında aksamalara yol açar. Kalıcı yada geçici rahatsızlıklar oluşur. Veteriner kliğine götürülmeden önce acil olarak neler yapılabilir.

Burkulmalar ve İncinmeler:

Burkulma, bağ (kemikleri kemiklere veya kemikleri kaslara bağlayan doku) içeren bir hasardır. İncinme ise kasta meydana gelen hasardır. Nedenleri;

- 1-Aşırı zorlama .(Aşırı çaba sarf etme)
- 2-Tökezleme veya düşme.
- 3-Sert oyun.

Belirtileri:

1-Şişme.

2-Topallama. (Uzuvla ta olarak yere basamama veya uzva daha az ağırlık yükleme.)

3-Bölgeye dokunulduğunda ağrı, duyarlılık.

UYARI: Bütün hayvanlar doğuştan atlet değildir. Veteriner hekiminize danıştıktan sonra, hayvanınızın hoşlanacağı aktiviteler bulun ve yavaşça bir egzersiz programına başlayın.

İlkyardım:

1-Günde 3 veya 4 kere, her defasında 5 ila 15 dakika kadar, zarar görmüş bölgeye soğuk basınç (buz kütlesi veya kimyasal soğuk kütle) ya da ılık basınç uygulayın. Bir uygulamada ılık diğer uygulamada soğuk basınç kullanarak, soğuk e ılık basınç arasında değişim yapın. Basınçlara ve deri arasına bir havlu yerleştirin.

2-Egzersizizi kısıtlayın. Hayvanı küçük kapalı bir yerde tutun. Sadece dışkı ve idrar yapacağı zaman kayışı takılı olarak yürütün.

24 saat içinde herhangi bir gelişme olmazsa veya hasar daha da kötüleşirse, bir veteriner hekime götürün. Kırık veya bağ yırtılması olup olmadığından emin olmak için bir röntgen filmini çekilmesi gerekecektir. Veteriner hekiminizin yazmadığı sürece, hayvanınıza asla reçetesiz olarak satılan ağrı kesiciler vermeyin. Zehirli olabilirler, ağrıyı giderelim derken mide problemleri yaşayabilirsiniz.

Kırıklar:

Kırıkların hazırlayıcı sebeplerinde bir takım kemik hastalıkları (osteomalasi,raşitizm), beslenme yetersizliği (yeterince kalsiyum alamama) ve yeterince yavrunun güneş ışınlarından yararlanamaması. Kırıklar, kemikteki kırılmalardır. Tekil olarak yani kemiğin bir kısmında görülebilir veya kemikte ya da birden fazla kemik çok kısımlı kırılmalar olabilir. Kırıkların düz (pürüzsüz), temiz yüzeylere olabildiği gibi kıymıklar ve kırık parçalarda bulunabilir.

Kırıklar, ciddiyet açısından aşağıdakilere bağlı olarak değerlendirilir:

Kırığın yeri.

b) Temiz bir kırık olup olmadığı. (Küçük parçalar ya da kıymıklar bulunabilir.)

c) Kırığın bir açıda veya düz olup olmadığı.

d) Bir eklem dahil olup olmadığı.

e) Yavruların durumunda, kemiğin gelişim bölgelerinin etkilenip etkilenmediği.

a) Kırık bölgesinin kapalı veya açık (kemiğin deriye saplanıp kalması) olup olmadığı.

Nedenleri:

- Travma (araba kazası veya yüksekten düşme gibi.)
- Sert oyun.
- Köpek ya da kedi kavgası.
- Hayvanı kötüye kullanma.
- Kemik hastalığı.

Belirtileri:

- Şişme
- Şekilsizlik (uzvun bir kısmı anormal olarak konumlanmış gibi görünür.)
- Aksama (uzvun tüm kuvvetini vermeme.)
- Olası morarma (kılın altından görülmesi zor olabilen.)
- Kemiğin parçasının deriye saplanıp kalması.

İlk yardım:

1-Hayvanı mümkün olduğunca sessiz ve sakin tutun.

2-Eğer kemiğin bir parçası kırık bölgesinden dışarı çıkıyorsa:

a)-Bölgeyi su ile veya tuzlu su ile(1 litreye yakın ılık suya bir çay kaşığı tuz ekleyin.) yıkayın.

b)-Açık kırık bölgesini birkaç santim geçecek şekilde uzatarak, yaranın üzerine gevşek bir şekilde bir sargı yerleştirin. Tercihen yapışmayan pet (bandaj) ya da sargı bezi sünger gibi steril sargı kullanın; veya temiz bir bez parçası kullanın.

c)-Sargıyı bant ile sarın. Açık bölgeyi birkaç santim geçecek şekilde bandı uzatın. Kemiklere zarar vermediğinizden veya sargıyı çok sıkı sarmadığınızda emin olun.

3-Hayvanı bir kutu ve taşıyıcı veya bir kafese taşıyamıyorsanız o halde hayvanı tamamen sabit tutun, kırık bölgeyi, kırık tahtası ile bağlamayı deneyebilirsiniz. Kırık tahtaları, daha fazla hasarı önlemek amacıyla kırığı hareketsiz tutmak için kullanılır. Ancak yanlış yerleştirilmiş bir kırık tahtası yarardan çok zarar getirebilir. Kırığı doğru bir şekilde hareketsizleştirmek için, kırık bölgesinin üstündeki ve altındaki eklemlerle kırık tahtasına dahil edilmelidir

a)-Üçüncü basamakta anlatıldığı gibi bölgeyi yıkayıp sardıktan sonra, uzvu bulduğunuz pozisyonda kırık tahtasıyla bağlayın.

b)-Kırılmış uzvun her iki yanı boyunca sert bir yapı yerleştirin. Rulo haline getirilmiş gazete, çubuklar, dil baskıları veya kalemler (kediler ve küçük köpekler için) kullanabilirsiniz.

c)-Kırık tahtasını, tahtayı ve uzvu çevreleyen, çok kısımlı bölgelerde yerleştirilmiş bant ile veya çok kısımlı noktalarda uzuv ve kırık tahtası etrafında bağlanmış ve sarılmış bez şeritleri ile yerinde tutun.

d)-Eğer sert bir madde yoksa yaralı olmayan bacak kırık tahtası görevi görebilir. Kırık ve kırık olmayan bacakları yapıştırın veya bağlayın ve mümkünse ikisini arasına ince bir katman pamuk ya da bez yerleştirin. Dolaşımı kesecek kadar çık sıkı bağlamadığınızdan emin olun. Bunu anlayabilmek için şerit veya kumaş ile uzuv arasına her zaman iki parmağınızı yerleştirebildiğinizden emin olun. (yani iki parmağınızı şerit ile uzuv arasına yerleştirerek çok sıkı olup olmadığını kontrol edebilirsiniz.)

e)-Küçük köpek ya da kediyi, küçük bir taşıyıcıya ya da kutuya yerleştirin.

f)-Kalça veya omuz kırıkta, hayvanı tahta üzerinde(ya da diğer sert bir yapı) kutu veya taşıyıcıda mümkün olduğunda hareketsiz tutarak hayvanın derhal bir hayvan hastanesine götürün

Not: Bir uzvu kırık tahtası ile yanlış bir şekilde bağlamak, kırığı daha da kötüleştirebilir. Uzvu kırık tahtası ile bağlama konusunda emin değilseniz, hayvanı bir kutuda veya taşıyıcıda, ya da hayvanı en az hareket ettirecek şekilde taşımak daha iyidir. Hayvan çok direniyorsa veya hayvanı hareketsizleştiremiyorsanız hemen bir hayvan hastanesine götürün.

Kemiklerin dayanıklılığını artırmak için güneş ışınlarından yararlanma, yoğurt gibi kalsiyum içeren yiyeceklerin verilmesi önemlidir.

Kemiğin Eklem Yerinden Çıkması;

Çıkığa uğrayabilecek en bilinen iki eklem dirsek ve kalçadır.

Nedenleri:

- 1-Travma.
- 2-Düşme.
- 3-İri yapılı köpekler predispoze oluşu.(kangal,golden gibi)

Belirtileri:

A)Dirsek:

- 1-Dirsek bükülmesi.
- 2-Vücuttan uzak veya vücuda doğru pozisyon almış alt bacak.
- 3-Bölgeye dokunduğunuzda hayvanın acı hissetmesi.
- 4-Ayak yere ulaşmaz.

B)Kalça:

- 1-Belgeye dokunduğunuzda hayvanın acı hissetmesi.

2-Yerinden çıkmış arka bacak diğerinden daha kısa veya daha uzun.

3- Hayvan ayakta durduğunda, yerinden çıkmış olan bacaktaki ayak yere ulaşmaz.

İlk yardım:

1-Şok olup olmadığını kontrol edin.

2-Dirsek çıkığı durumunda, uzvu bulduğunuz pozisyonda kırık tahtası ile bağlayabilirsiniz. Ancak hayvanın hareketsizleştiremiyorsanız derhal bir veteriner kliniğine götürün.

3-Hayvanı mümkün olduğunca çabuk hayvan hastanesine götürün. Hayvanı, veteriner kliniğine ne kadar erken götürürseniz kemiğin cerrahi müdahaleye gerek kalmadan ekleme yeniden yerleştirilme şansı o kadar çok olur.

C)-Kusan Hayvanlar;

Kedi ve köpek kusmaları kendi başına bir mide hastalığı olduğu gibi, başka bir hastalığın da semptomu olabilir. Yavru kedi ve köpeklerde kusma son derece önemlidir, sonucunda ölüme değin varabilen neticeler görülebilir. Kusma, organizmanın savunma mekanizmalarından biridir. Kusmanın sıklığı gibi aç yada tok karınla olması da hastalığı teşhis etmede önemlidir.

Doğrudan mide ile ilgili bozuk, zehirli, sağlıksız, kokuşmuş bir gıdanın alınması kusma hareketini başlatabilir. Kedi veya köpeğinizin iple oynamasına asla izin vermeyiniz. Örgü yummakları (veya diğer sökülebilen oyuncaklar) güvenli değildir; hayvanınız örgü ipini kazayla yutabilir. Anüsten sarkan ya da ağız içinde bir ip görürseniz mümkün oldukça çabuk hayvanı veterinerine götürün. İpi çekmeye veya hareket ettirmeye kalkmayın bu bağırsakları yırtabilir.

Kusmanın nedenleri: Hayvan midesini, bozacak uygun olmayan bir şeyler yer. Baharatlı, tuzlu ev yemekleri, sosis, salam gibi insan gıdaları. Yabancı nesneler yeme. Hayvan mide ve bağırsak yolunda geçemeyecek ve yapışacak bir şeyler yemiştir. İpler kedilerdeki yabancı nesnelerin en sık görülenidir. Bunlar genelde dilin altına takılırlar ve sonra mide ve bağırsaklarda dolaşıp sıkışırlar. Bağırsakları gererler ve bağırsak duvarlarını testere gibi keseler. Birçok bitkiyi çiğnemek veya zehirli maddeler yeme. Parazitsel yangı. İç parazitlerin (solucan,kıl kurdu,kancalı kurt) neden olduğu iltihaplanma, tahriş. Bezel hastalık (yüksek troidli kedilerde daha yaygındır). Organ iltihaplanmaları, enfeksiyon veya bozukluk, örneğin böbrek rahatsızlığı ve pankreatitis. .Köpek gençlik hastalığı, enfeksiyöz kedi hastalıkları gibi viral ya da bakteriyel kökenli hastalıklar.

İlk olarak yapılması gerekenler:

1-) 8–12 saat boyunca ağızdan su veya yiyecek vermeyin.

Not: Yiyecek ve su vermeme sadece genç yetişkinler için uygundur ya da normal ve sağlıklı hayvanlar için. Çok yaşlı (10 yılın üzerinde) çok genç (1 yılın altında) veya hasta hayvanlar susuz veya yiyeceksiz bırakılmamalıdır, bu hayvanlar bir veteriner kontrolünden geçirilmelidir

2-)Yeme, içme yokken kusma yoksa hayvanı biraz buz parçacıkları verin ve hiç kusma olmayana kadar her 2–3 saatte bir bunu yineleyin.

3-)Buz parçacıklarıyla hiç kusma oluşmazsa bir parça su (¼ fincan oranı kedi ve küçük köpekler içindir, orta boy köpeklere 1/3 oranında, iri ve devasal köpeklere de yarım fincan) veya suya ek olarak pediatrik elektrolitli bir oral solüsyon ekleyin. Hiç kusma olmazsa her 2–3 saatte bir tekrar edin.

4-)Hala hiç kusma yoksa yüksek lifli bir diyet ekleyin: Kedi ve küçük köpekler için bir seferde iki çay kaşığı orta boy köpekler için bir seferde bir yemek kaşığı ve iri köpekler için bir seferde iki yemek kaşığı. Hiç kusma olmayana kadar her birkaç saatte bir tekrar edin. Pirinç lapası hazırlayın.

5-)48–72 saat sonrada hiç kusma olmazsa hayvanın normal beslenmesini yavan bir beslenmeyle karıştırın ve yavaş yavaş normal beslenme rejimine dönün.

6-)Yiyecek ve içecek vermediğiniz halde kusma oluşursa veya kusma yeniden yiyecek ve içecek verdiğinizde oluşursa hayvanı daha ciddi ve hayat tehdidi muhtemelen durumlara kontrol için veterinerlere götürülmeli ve su kaybı ve bulantı tedavisi uygulamalısınız.

7-)Kusma; ateş ve yorgunluk gibi diğer hastalıklarıyla birlikte oluyorsa yiyecek ve içeceği kesmeyin. Muayene için hayvanı bir veterinerine götürün. Kusma, ishal ve yememe yoluyla hayvan vücut sıvılarını kaybediyorsa hızlı su kaybı olmalıdır. Su kaybı: Şoka ve ölüme neden olabilir. Su yerine buz küpleri ya da parçacıkları vermek su kaybını önleyebilir ve kedi ve köpeğiniz kısa zamanda çok su içmesini önler.

TRAFİK SİGORTASI VE HAYVANLARIN KAZA ANINDA HAKLARI:

Avrupa Birliği kriterleri çerçevesinde hazırlanan yeni Karayolları Trafik Kanunu, sadece sürücü ve yayalarla ilgili değil, hayvanları da kapsayan düzenlemeler getiriyor. Orman ve Çevre Bakanlığı'nın daha önce çıkardığı 5199 sayılı kanunun 21. maddesinde, "bir hayvana çarpan ve ona zarar veren sürücü, onu en yakın veteriner hekim ya da tedavi ünitesine götürmek veya götürülmesini sağlamak zorundadır" hükmü yer alıyordu. Kanuna aykırı davranan kişiler hakkında ise yaraladığı hayvan başına, 369 TL para cezası uygulanıyordu. Yeni yasayla birlikte yaralanan hayvanların tedavi

masrafları trafik sigortası tarafından karşılanacak. Böylece yollarda sıklıkla karşılaştığımız yaralı hayvanların, tedavi masrafları trafik sigortası ile garanti altına alınmış oluyor. Düzenlemede, aracıyla bir hayvana çarparak yaralanmasına neden olan sürücülerin, tedavi masraflarından çekinerek, hayvanı olay mahallinde bırakmalarının önüne geçilmesi hedefleniyor.

Ayrıca sokak hayvanlarının karıştığı kazaları önlemede, belediyeler tarafından kısırlaştırılıp tekrar alındığı ortama bırakılan hayvanın, gerek yerel hayvan koruma görevlileri gerekse halk tarafından da sahiplenilmesi gerekmektedir. Yaralanan hayvanın hasar bildirimini en geç 24 saat içerisinde öncelikle sigortaya kabul muayenesini yapan veteriner hekime, ilgili veteriner hekime bildirememesi halinde bölgede Tarsim A.Ş. tarafından yetkilendirilmiş başka bir veteriner hekime ve/veya poliçede kayıt altına alınan veteriner hekimlerden birisine bildirilmesi gerekmektedir. Kazaya sebep olan sürücünün, sigorta şirketine veteriner hekim raporu ve hayvanın yaralandığını gösteren fotoğrafları ulaştırması da gerekiyor. Gerekli adımların izlenmesi sonucunda karayollarında meydana gelen kazalarda yaralanan hayvanlar trafik sigortası kapsamında tedavi ediliyor. Böylece sürücülerin hayvanları olay yerinde bırakıp kaçmalarının önü kesilmiş oluyor.

ALO 153 :HAYVAN AMBULANSI

Özelikle Büyükşehirlerde (Ankara, İstanbul gibi) hayvanların kaza anında faydalanmaları ve en yakın veteriner hekime yetiştirilmesi için ambulans hizmeti vermekte. Sadece birkaç ilde olan bu hizmetle kişiler 153 numarayı arayarak yaşadıkları veya gördükleri hayvan yaralanmalarını ihbar edebilirler.

HAYVAN HAKLARI EVRENSEL BEYANAMESİ:

Hayvan hakları bildirgesi (ya da İngilizce adıyla Universal Declaration on Animal Welfare), hayvanların da insanlar gibi birer canlı olduğunu, onların hakları olduğunu belirten bir bildirgedir. Bu bildirme onlara zulüm etmeyi önlemek ve onların refah standartları geliştirmek için önerilen bir hükümetler arası anlaşmadır. Beraber yaşadığımız ve aynı dünyayı paylaştığımız hayvanların tıbbi ve kozmetik deneylerde kullanılması, derileri için vahşice öldürülmeleri, eğlence amaçlı avlanılmaları veya bizi eğlendirmek amaçlı kötü muamele ile eğitilmeleri, hayvancılık sektörüne hayvan yetiştiren firmaların uygunsuz alanlarda besilicilik yapması gibi ihlaller hayvan hakları tarafından denetlenmektedir.

Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi 15 Ekim 1978 tarihinde Paris'teki UNESCO Merkezinde törenle ilan edilmiştir. Bu metin, 1989 yılında Hayvan Hakları Federasyonu tarafından tekrar düzenlenerek 1990 yılında UNESCO Genel Direktörü'ne sunulmuş ve aynı yıl halka açıklanmıştır.

Maddeler :

Hayvan hakları evrensel bildirgesi 14 maddeden oluşmaktadır:

1. Bütün hayvanlar yaşam önünde eşit doğarlar ve aynı var olma hakkına sahiptirler.
2. Bütün hayvanlar saygı görme hakkına sahiptir. Bir hayvan türü olan insan, öbür hayvanları yok edemez. Bu hakkı çiğneyerek onları smremez. Bilgilerini hayvanların hizmetine sunmakla görevlidir. Bütün hayvanların insanca gözetilme, bakılma ve korunma hakları vardır.
3. Hiçbir hayvana kötü davranılamaz, acımasız ve zalimce eylem yapılamaz. Bir hayvanın öldürülmesi zorunlu olursa, bu bir anda, acı ektirmeden ve korkutmadan yapılmalıdır.
4. Yabani türden olan bütün hayvanlar, kendi özel doğal çevrelerinde karada, havada ve suda yaşama ve üretme hakkına sahiptir. Eğitim amaçlı olsa bile özgürlükten yoksun kılmanın her çeşidi bu hakka aykırıdır.
5. Geleneksel olarak insanların çevresinde yaşayan bir türden olan bütün hayvanlar uyumlu bir biçimde türüne özgü yaşam koşulları ve özgürlük içinde yaşama ve üreme hakkına sahiptir.
6. İnsanların yanlarına aldıkları bütün hayvanlar doğal ömür uzunluklarına uygun sürece yaşama hakkına sahiptir. Bir hayvanı terk etmek acımasız ve aşağılık bir davranıştır.
7. Bütün alışan hayvanlar iş süresi ve yoğunluğunun sınırlandırılması ve güçlerini artırıcı bir beslenme ve dinlenme hakkına sahiptir.
8. Hayvanlara fiziki ya da psikolojik bir acı çektiren deneyler yapmak hayvan haklarına aykırıdır. Tıbbi, bilimsel, ticari ve başkaca biçimlerdeki her türlü deneyler için de durum böyledir.
9. Hayvan beslenmek için yetiştirilmişse de bakılmalı, barındırılmalı, taşınmalı, ölümü de acı ektirmeden ve korkutmadan olmalıdır.
10. Hayvanlardan insanların eğlencesi olsun diye yararlanılamaz, hayvanların seyrettirilmesi ve hayvanlardan yararlanılan gösteriler hayvan onuruna aykırıdır.
11. Zorunluluk olmaksızın bir hayvanın öldürülmesi yaşama karşı suçtur.
12. Çok sayıda yabani hayvanın öldürülmesi demek olan her davranış bir soykırım, yani bir suçtur.
13. Hayvan ölümüne de saygı göstermek gerekir. Hayvanın öldürüldüğü şiddet sahneleri sinema ve televizyonda yasaklanmalıdır.

14. Hayvanları koruma ve savunma kuralları, hükümet düzeyinde temsil olunmalıdır. Hayvan hakları da insan hakları gibi yasayla korunmalıdır.

TÜRKİYE'DEKİ HAYVAN ÇEŞİTLİLİĞİ

İnsanların başta gıda olmak üzere temel ihtiyaçlarının karşılamasında vazgeçilmez bir yeri olan canlı kaynakların temeli, biyolojik çeşitliliktir. Küresel ölçekte, ülkelerin sahip olduğu biyolojik çeşitlilik, özellikle genetik kaynaklar anlamında büyük bir güç ve fırsat kazandırmaktadır.

Dünya'da biyolojik çeşitliliği azaltan, olumsuz yönde etkileyen nedenlerin başında doğrudan veya dolaylı olarak insan faktörü rol oynamaktadır. Türkiye'nin bitki (flora) türleri bakımından sahip olduğu zenginliği anlamak için Avrupa kıtası ile karşılaştırmak yeterli olacaktır:

Tüm Avrupa kıtasında 12500 açık ve kapalı tohumlu bitki türü varken, sadece Anadolu'da bu sayıya yakın (11000 üzerinde) tür olduğu bilinmektedir. Bunların yaklaşık üçte biri Türkiye'ye özgü (endemik) türlerdir. Türkiye'yi çevreleyen denizlerin farklı özelliklere sahip olması içinde bulundurduğu biyolojik çeşitliliğin de farklılaşmasını sağlamıştır.

Dünya okyanusları ve denizlerinde 30.000 tür, Türkiye denizlerinde ise 4000 tür bulunmaktadır.

Kıyı şeridinde yaklaşık, 3.000 bitki ve hayvan türü yaşamaktadır. Türkiye denizlerinde de toplam 480 balık, 2150 alg türü yaşamaktadır. Coğrafi bölgelerden, Doğu Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri;

Bitki Coğrafyası Bölgelerinden ise İran-Turan ve Akdeniz Bölgeleri endemik bitki türleri

bakımından oldukça zengindir. Türkiye'nin genetik çeşitliliği özellikle bitki genetik kaynakları ile önem kazanmaktadır. Ülkemiz, Akdeniz ve Yakın Doğu gen merkezlerinin kesiştiği noktada yer almaktadır. Bu iki bölge tahılların ve bahçe bitkilerinin ortaya çıkışında çok önemli bir role sahiptir.

Ülkemizin bu olağanüstü zengin biyolojik çeşitliliğinin gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak biz insanoğlunun en temel görevlerinden birisidir. Bu görevin yerine getirilmesinde, yapılan tüm koruma ve yönetim faaliyetlerinin gidişatının izlenmesi ve sonucundan yararlanılarak yeni yol haritalarının belirlenmesi gerekmektedir. Biyolojik çeşitliliğin tür, habitat ve ekosistem düzeyinde etkin izlenmesi ve izleme sonuçlarının değerlendirilmesi neticesinde koruma kullanma dengesinin eşgüdüm içerisinde olduğu bir yönetim anlayışı mümkün olacaktır.

DÜNYA'DA BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

Dünya üzerinde 8.7 milyon türün bulunduğu varsayılmaktadır. Fakat sahip olduğumuz biyolojik çeşitliliğin tür düzeyinde büyük bir bölümü henüz tanımlanmamıştır.

1970-2006 yılları arasında dünyada omurgalı türlerinin sayısı yaklaşık üçte bir oranında düşüş kaydetmiş olup tropiklerde bu azalma %59, tatlı su ekosistemlerinde ise % 41 oranındadır. Küresel Canlı İndeksi'ne (LPI) göre tür sayılarındaki değişim ılıman ve tropik kuşaklar arasında ve tür çeşidi bakımında büyük farklılık göstermektedir. Dünya genelinde tür bolluğunun azalması, tropiklerde devam eden ve ciddi boyutlara ulaşan biyoçeşitlilik kaybını göstermektedir.

1980'den günümüze Avrupa'daki tarım arazilerindeki kuş popülasyonu %50 azalmıştır. Su kuşlarının popülasyonu %40 oranında azalmıştır.

Tüm iki yaşamlı türlerinin %42'sinin ve kuşların %40'ının popülasyon sayıları azalmıştır.

Dünyada bölgelere göre tehlike kategorilerine bakacak olursak; Güneydoğu Asya, Pasifik Adaları, kutuplar, deniz ve kıyı ekosistemlerindeki kuş türleri tükenme tehlikesi ile karşı karşıyadır.

Avlanma ve habitat kaybı nedeniyle Güney ve Güneydoğu Asya'daki memeli türleri de yok olma tehlikesi ile karşı karşıya bulunmaktadır. En çok deniz memelileri risk altında olup, tatlı su memelileri de ciddi tehdit altındadır.

Güney ve Orta Amerika ile Karayipler'de iki yaşamlı türlerinin nesli ciddi tehlike altındadır.

TÜRKİYE'NİN BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİĞİ:

Türkiye Avrupa ve Orta Doğunun en zengin biyolojik çeşitliliğe sahip ülkesi olup, Avrupa kıtasında biyolojik çeşitlilik açısından dokuzuncu sıradadır.

Ülkemiz 11 000'den fazla bitki, 162 memeli, 460 kuş, 716 balık ve 141 sürüngen türünden oluşan çok zengin bir fauna ve flora sahiptir. 3000 den fazla bitki türü sadece Türkiye'ye özgüdür.

Türkiye, Avrupa kıtasında bulunan bitki türlerinin %75'ini barındırmakta olup, bunun üçte birini endemik bitkiler oluşturur. Anadolu faunası 80.000'in üzerindeki tür zenginliğiyle de dikkati çekmektedir.

Alageyik ve sülünün anavatanı Anadolu olup, bozayı, yaban domuzu, kurt, vaşak başta olmak üzere memelileri barındıran Anadolu'da yok olduğu düşünülen Anadolu leoparının izlerine rastlanıldığı bilinmektedir.

Ülkemiz kuş göç yolları üzerinde bulunması sebebiyle, pek çok kuş türü için anahtar ülke konumundadır. Ülkemizde yaklaşık 460 kuş türü olduğu bilinmektedir. Bunlardan bir kısmı global olarak tehdit altında olan türlerdir.

Günümüzde pek çok hayvan türü neslinin tükenmesi sorunuyla karşı karşıyadır. Bunda yıllar içerisinde değişen çevre şartlarının yanı sıra insandan kaynaklanan faktörlerde oldukça etkilidir.

Eski çağlarda insanlar, beslenmek ve korunmak için hayvanları öldürüyorlardı fakat yüzyıllar içinde insanın hayvanları öldürme nedenleri çok çeşitlendi ve giderek bir katliama dönüşmüş durumda.

İnsanlar tarafından hayvanlar neden katlediliyor;

- Oyun ve eğlence için; Sirkler, hayvan dövüşleri gibi
- Beslenmek için; İhtiyaçtan fazla et ürünleri.
- Hava ve suyu kirlettiğimiz için
- Moda ve aksesuar için; kürk kullanımı
- Ormanları yakıp yıktığımız için
- Bilimsel deneyler; kozmetik ürün ve ilaç üretimi
- Trafik kazaları
- Nüfus artışı
- Ticaret için;

Maalesef hayvanlar yok edilmektedir.

Ekosistemlerin ve Yaban Hayatı

Kaynaklarının Korunması ve Yönetimi

- ✓ Başarılı ve Etkin Koruma Katılımcılık, Karşılıklı Anlayış ve

Uzlaşmayla Mümkündür.

- ✓ Koruma Çabaları Sosyal ve Ekonomik

Önlemlerle Desteklenmelidir.

Yaban Hayatı Kaynaklarının Geliştirilmesi

- ✓ Türkiye’de nesli azalan veya yok olma tehlikesi altında bulunan yaban hayvanı popülasyonlarının rehabilite edilmesi gayesi ile 50 yıldan beri çalışmalar sürdürülmektedir.
- ✓ Türkiye’de kelaynak, sülün ve keklik gibi kuş türleri ile Anadolu Yaban Koyunu, kızıl geyik, karaca, alageyik ve ceylan gibi büyük memeli türlerin üretilmesi için kurulmuş 20 adet yaban hayvanı üretim istasyonu bulunmaktadır.

Türkiye’de Korunan Alanlar

2873 sayılı Milli Parklar Yasası koruma alanlarının statülerini belirler ve bu alanların tesisi, geliştirilmesi ve yönetimi için gerekli hukuki düzenlemeleri getirir. Bu yasaya göre dört farklı koruma statüsü belirlenmiştir.

- Milli park
(40 adet toplam 848 119 ha.)
- Tabiat parkı
(184 adet toplam 81 989 ha.)
- Tabiat koruma alanı
(31 adet toplam 63 694 ha.)
- Tabiat anıtı
(107 adet toplam 5 560 ha)

Manyas Kuş Cenneti

Marmara Bölgesi’nde, Balıkesir ili içerisindeki Manyas Kuşgölü’nün kuzeydoğusunda yer alır. Kuşcenneti Milli Parkı; Bandırma’ya 18 kilometre uzaklıkta, 64 hektarlık bir alanı kapsayan, Türkiye’nin alan olarak en küçük Milli Parkıdır. Bünyesinde barındırdığı 266 kuş türü, 118 bitki türü, göldeki 23 balık türü ve çeşitli sürüngen türleri için mükemmel bir yaşamsal alandır.

Manyas Kuş Cenneti ve Ülkemizde Bulunan Bazı Kuş Türleri;

- ☞ Sumru
- ☞ Çeltikçi Kuşu
- ☞ Dikkuyruk
- ☞ Kaşıkçı
- ☞ Alaca Balıkçıl
- ☞ Gece Balıkçılı
- ☞ Karabatak
- ☞ Tepeli pelikan

Yaban Hayatı ve Avcılık

Bilinçsiz avlanma ve alınması gereken önlemler;

- Bilinçsiz avlanma sonucu doğadaki hayvan popülasyonu azaldı ve birçok hayvan türü yok olma tehlikesiyle karşı karşıya.
- Türkiye’de yaşayan tüm memeli hayvanların ekolojileri ve popülasyon yoğunlukları bilimsel yöntemlerle araştırılarak, mevcut durumu ortaya konulmalı.
- Daha sonra koruma ve üretme alanları oluşturularak azalan popülasyonlar takviye edilmeli, avcılık belli kurallar dahilinde belli alanlarda, özellikle av hayvanı envanteri yapılmış sahalarda yapılmalıdır. Avcılar özellikle eğitilmelidir.”

Ülkemizdeki yaban hayvanları;

- YABAN DOMUZU (*Sus scrofa*)
- TAVŞAN(*Lepus europaeus L.*)
- KURT (*canis lupus*)
- ÇAKAL (*Canis aureus*)
- TİLKİ (*Vulpes cana*)

- AYI (*Ursus arctos*)
- SIRTLAN(*Hyaena hyaena*)
- KARAKULAK (*Caracal caracal*)
- KIZILGEYİK (*Cervus elaphus*)
- SIĞIN (ALAGEYİK) (*Dama dama*)
- KARACA (*Capreolus capreolus*)
- YABANKEÇİSİ (*Capra aegagrus*)
- ÇENGEL BOYNUZLU DAĞKEÇİSİ (*Rupicapra rupicapra*)
- ANADOLU YABAN KOYUNU (*Ovis gmelinii anatolica*)
- CEYLAN (*Gazella gazella*)

EKLER:

EK1:SEMINERDEN KARELER:

Ek2:SEMINERİN BASINDA YANSIMASI:

2 **İstiklal** **haber** 19 Aralık Cuma

"Sivil Düşün AB Programı" 20 Aralık'ta

"Sivil Düşün AB Programı" kapsamında desteklenen "Hayvan Hakları ve Hayvanlara İlk Yardım" semineri 20 Aralık 2014 tarihinde sabah 09.30'dan itibaren Polatlı MDS Otel'de gerçekleştirilecek.

Günü birli yapacak olan seminerin sonunda katılımcılara sertifika verilecek ve gün boyunca verilecek eğitimlerin giderleri "Sivil Düşün AB programı" tarafından karşılanacak. Proje sorum-

lusu Musa Tokmak özellikle "Hayvanlara İlk Yardım" konusunun, seminere katılacak uzmanlar tarafından uygulamalı olarak işleneceğini söyledi. Proje kapsamında düzenlenecek seminerle ilgili bilgiler veren Musa Tokmak, şehir dışından seminere katılacak eğitmen ve aktivistlerin belirlendiğini, Polatlı'dan seminere katılacak aktivistler için de taleplerin değerlendirildiğini belirtti. Seminer programına katılmak isteyenlerin mail yolu ile kendilerine ulaşabileceklerini ifade etti.

Eğitmen kimliğinin yanı sıra sosyal projelere katılımı ve farkındalık yaratma çabasıyla tanınan, halen ilçemizde öğretmenlik yapan Musa Tokmak'ın hazırladığı "Hayvan Hakları ve Hayvanlara İlk Yardım" projesi Sivil Düşün AB Programı tarafından kabul edildi.

Hedef farkındalık yaratmak. Seminer programı proje sorumlusu Musa Tokmak, gazetemizi ziyaret ederek Sivil Düşün AB Programı ve bu program kapsamında desteklenen projesi "Hayvan Hakları ve Hayvanlara İlk Yardım" seminer programı hakkında bilgi verdi.

Proje sorumlusu Musa Tokmak, "Sivil toplum, kamu ve özel sektör işbirliklerini güçlendirme gayesiyle yola çıkan Sivil Düşün AB programı, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu'nun, sivil toplum örgütleri, aktivistler, ağırlar ve platformlarının gereksinimlerine cevap vermek üzere tasarladığı yenilikçi, örnek ve katılımcı bir Avrupa Birliği programı olması vasfıyla öne çıkıyor.

Sivil Düşün AB programı özellikle her kesimden katılımcı (aktivistlerin haricinde) farkındalık yaratmayı hedefliyor." dedi.

Proje sorumlusu Musa Tokmak

Bir günlük seminerin ardından katılımcılara sertifika verileceğini ve gün boyunca verilecek eğitimlerin ve yemek gibi giderlerin de "Sivil Düşün AB programı"na karşılanacağını belirten Musa Tokmak özellikle "Hayvanlara İlk Yardım" konusunun, seminere katılacak uzmanlar tarafından uygulamalı olarak işleneceğini vurguladı.

Hayvan hakları nelerdir?

Seminer konularını, Hayvanların Hukukî Hakları, Hayvan Sevgisi, Türkiye'deki Yabancı Hayvan, Kuş ve Balık Çeşitliliği, Hayvanların vücut dilleri ve Hayvanlar için ilkyardım olarak özetleyen Musa Tokmak, seminer programı ile ilgili şu bilgileri verdi: "Sivil Düşün AB Programı kapsamında desteklenen 'Hayvan Hakları ve Hayvanlara İlk Yardım' seminerini 20 Aralık 2014 Cumartesi günü Polatlı MDS Otel'de gerçekleştireceğiz. Sabah 09.30'da tanışma ve açılış kokteyli ile başlayacak seminer, aktivite ve program tanımları hayvanlara yapılabilecek ilkyardımlar; karayolu, otopan gibi motorlu taşıtların olduğu ortamlarda meydana gelen kazalarda yaralanan evcil veya yabancı hayvanların hakları, sigorta kurumlarının hayvan yaralanmalarına ilişkin yükümlülükleri konusunda uzmanların bilgilendirmeleri ve aktivistlerimizin interaktif katılımlarıyla devam edecek. Saat 12.30'da uzmanlarımız, Polatlı'dan ve Polatlı dışından katılımcı aktivistlerimizle birlikte yiyeceğimiz öğle yemeğinin ardından hayvan hakları ve hayvan beden dilleri konusunda, yine uzmanlarımızın anlatımıyla seminer verilecek.

Aktifite katılım sertifikalarının verilmesi ve kapanış kokteyli ile program

sona erecek."

Katılımlar mail ile yapılacak Polatlı MDS Otel'de gerçekleştirilecek seminer programında, katılımcıların eğitim masrafları ve yemek masraflarının proje kapsamında karşılanacağını belirten Musa Tokmak, seminer programına katılmak isteyenler için de bilgilendirmede bulundu. Proje sorumlusu Musa Tokmak, "20 Aralık Cumartesi günü sabah 09.30'da MDS Otel'de düzenleyeceğimiz 'Hayvan Hakları ve Hayvanlara İlk Yardım' seminer programımıza katılmak isteyenler için de bilgilendirmede bulundu. Proje sorumlusu Musa Tokmak, "20 Aralık Cumartesi günü sabah 09.30'dan, 17.30'a kadar sürecek olan programa Polatlı hayvanseverleri beklediklerini ifade eden Tokmak; "Semineri en önemli kısımlarından biri de toplum tarafından çok da bilinmeyen "Hayvanlar için ilkyardım" konusunu" dedi. Musa Tokmak, bu seminer programıyla Polatlı'da bir farkındalık yaratmayı ve bu farkındalığın, sivil toplum kuruluşlarını da harekete geçirmesini dilediğini ifade etti. Destek bekliyoruz. Proje sorumlusu Musa Tokmak, "Hak temelli çalışmalar yürüten sivil toplum örgütlerini, sivil işbirliklerini sosyal ağları destekleyen bu program Polatlı'da ilk kez uygulanıyor. Türkiye'de yürütülen hak temelli çalışmaların daha geniş kitlelere duyurulmasına deste oluyoruz. Hayvan hakları da ülkemizde az bilinen, az uygulanan bir hak olma itibarıyla sivil toplumu bu konuda da yardımla, işbirliğine ve desteğe dav ediyoruz" dedi. Haber:Sevin İşik

SivilDüşün
AB Programı

Mmirap
akaryakıt A.Ş.

ELEMAN
ALINACAKTIR

Mirap Petrol İstasyonunda
çalışmak üzere erkek
Akaryakıt dağıtım
elemanlarına
(Pompa görevlisi)
ihtiyaç vardır.
Müracaatların
şahsen yapılması
rica olunur.

Adres:Ankara-Eskişehir Karayolu 59. Km.

GAZİ'DE SATILIK DUBLEK
Gazi Mahallesinde 210 m2 Terası

Ek2.1:Polatlı İstiklal Gazetesi Kupürü (19 Aralık 2014)

TÜRKİYE | MEDYA |
MESLEKLER | KİŞİLER |
SİYASET | FİRMALAR | EŞYA-
ÜRÜN | GÜNCEL | DÜNYA |
SAĞLIK | EKONOMİ | EĞİTİM
| SANAT | OTOMOBİL |
KURUMLAR | EMLAK | SPOR

Google Reklamları

[Kastamonu](#)

[Kredi](#)

[Uçak Bileti](#)

Haber Ara

Türkiye Haberleri

[Adana](#)

[Adıyaman](#)

[Afyonkarahisar](#)

[Ağrı](#)

[Aksaray](#)

[Amasya](#)

[Ankara](#)

[Antalya](#)

[Ardahan](#)

[Artvin](#)

[Aydın](#)

[Balıkesir](#)

[Bartın](#)

[Batman](#)

[Bayburt](#)

[Bilecik](#)

[Bingöl](#)

[Bitlis](#)

[Bolu](#)

[Burdur](#)

[Bursa](#)

[Çanakkale](#)

[Çankırı](#)

[Çorum](#)

[Denizli](#)

[Diyarbakır](#)

[Düzce](#)

[Edirne](#)

[Elazığ](#)

[Erzincan](#)

[Erzurum](#)

[Eskişehir](#)

[Gaziantep](#)

[Giresun](#)

[Gümüşhane](#)

Hayvanlara ilk yardımın nasıl yapılacağı anlatıldı

21 Aralık 2014 Pazar 12:55

ANKARA - Ankara'nın Polatlı ilçesinde hayvanseverlere, hayvanlara nasıl ilk yardım yapılacağı anlatıldı. İlçede ilk kez gerçekleştirilen bilgilendirme toplantısında, kaza anında hayvanlara nasıl müdahale edileceği hakkında bilgi aktarıldı.

Proje ile hayvanlara ait bir hayvan ambulansının olduğu, sağlık masraflarının trafik sigortasından karşılandığı gibi konulara dikkat çekildi. Sivil düşün AB Programı desteği ile gerçekleştirilen programda; eğitime katılan 25 kişiye bir günlük eğitim verildi. Proje sorumlusu Musa Tokmak, amaçlarının olabildiğince çok canlının canını kurtarmak olduğunu söyledi. Tokmak, hayvanlara ilk yardım konusunun çok bilinmediğini aktardı. Bilgilendirme toplantısında elde edilen fikirlerin bir kitapçık haline getirileceğini belirten Tokmak, kitapçıkların ülke genelinde oda, dernek, vakıf gibi kuruluşlara dağıtılacağını ifade etti.

Son Dakika

- » 22:26 - Recep Bölükbaşı: Borçlarımızı ödemezsek ceza bir yıl daha artacak
- » 22:24 - Fransa'da kamyonetiyle pazara daldı: 5'i ağır, 11 yaralı
- » 21:57 - Kütahya'da silahlı yaralama
- » 21:41 - DÜZELTME: Tunus'ta Beji Kaid Es-Sebsi, 88 yaşında Cumhurbaşkanı oldu
- » 21:32 - Fikret Orman: Galatasaray ile her yerde oynarız
- » 21:28 - Galatasaray'a Diyarbakır'da coşkulu karşılama
- » 21:24 - Sahte içki imalatçısı: Satmıyorum içiyorum, arkadaşlara dağıtıyorum
- » 21:23 - Kadirli'de kaza: 1 ölü, 2 yaralı
- » 21:20 - Süper Lig'de 14. haftanın görünümü
- » 21:03 - Çaykur Rizespor: 0 - Gaziantepspor: 1
- » 20:55 - AB Dışişleri Sorumlusu Mogherini Erbil'e geldi
- » 20:54 - Davutoğlu: Komisyonun erteleme kararı, mutlaka kendi süreciyle ilgilidir
- » 20:30 - Babacan: Geçen sene yüzde 7,9 olan cari açık bu sene yüzde 5'e doğru inecek
- » 20:05 - Şarkul Avsat: Türkiye'de demokrasi iki yıldır can çekiyor
- » 20:05 - Niğde'de 252 tane koç dağıtıldı
- » 20:03 - 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı kabul edildi
- » 20:01 - Soruşturma Komisyonu Başkanı: Bayraktar dışındaki üç eski Bakan itiraz etti
- » 19:59 - Çaykur Rizespor: 0 - Gaziantepspor: 1 (İlk Yarı)
- » 19:58 - CHP'li üyeler: Marjinal

Hayvan Severlere, Hayvanlara İlk Yardım Konusu Anlatıldı

Polatlı'daki hayvan severlere, hayvanlara nasıl ilk yardım yapacakları anlatıldı.

Haber: Azime ÇOBAS

Hayvan severlerin katıldığı bilgilendirme toplantısının gündemi hayvanlara ilk yardım konusu oldu. İlçede ilk kez gerçekleştirilen bilgilendirme toplantısında, kaza anında hayvanlara nasıl müdahale edileceği hakkında bilgiler aktarıldı. Proje ile hayvanlara ait bir hayvan ambulansının olduğu, sağlık masraflarının trafik sigortasından karşılandığı gibi konulara dikkat çekilecek.

Sivil Düşün AB Programı des-

teği ile gerçekleştirilen programda; eğitime katılan 25 kişiye bir günlük eğitim verildi. Proje sorumlusu Musa Tokmak, amaçlarının olabildiğince çok canlinin canını kurtarmak olduğunu söyledi. Tokmak, hayvanlara ilk yardım konusunun çok bilinmediğini aktardı. Bilgilendirme toplantısında elde edilen fikirlerin bir kitapçık haline getirileceğini belirten Tokmak, kitapçıkların ülke genelinde oda, dernek, vakıf gibi kuruluşlara dağıtılacağını

ifade etti.

"AMACIMIZ: OLABİLDİĞİNCE ÇOK CANLININ CANINI KURTARMAK"

'Hayvanlara ilk yardım' konusunun ülke genelinde farkındalık oluşturmaya yönelik çalışmaları için uğraştıklarını dile getiren Musa Tokmak, "İnsanların, özellikle otobanda, yollarda hayvan kazalarında ne yapması gerektiğini, ilgili kurumları telefon numaralarını bu projenin sonunda aktarmak istiyoruz. İlk yardım tekniklerini öğrenecekler veya hayvanların

hukuki haklarını bilerek herhangi bir olay karşısında insanların üçüncü kişi olarak tutumlarını öğrenecekler. İnsanlar şunu bilmiyor: nasıl insanlar kaza yaptığı zaman kazaya karşı sigortalı oluyorsa, hayvanlarda aynı şekilde sigortalı. İnsanlarımız hayvanlara çarptığı zaman kaçıp

gidiyorlar. En başta maddiyat yönünden çekiniyorlar. Ben bunu bir veteriner hekime götürürken hesabını yaptıkları için can daha ikinci planda kalıyor. Bizim amacımız bunlara dikkat çekmek. Olabildiğince çok canlinin canını kurtarmak." dedi. Eğitim sonunda katılımcılara sertifika verildi.

Ek2.3:Polatlı Ayrıntı Yerel Gazetesi Kupürü (22 Aralık 2014)

EK3:SEMINER AFİŞİ:

HAYVANLARA İLK YARDIM SEMİNERİ

Hayvanlara İlk Yardım Semineri
Polatlı Ankara

Hayvanlara İlk Yardım Semineri
Polatlı Ankara

Kediniz havuza düşerse, kuşunuz cama çarparsa, köpeğiniz zehirlenir veya yaralanırsa, yada doğada gördüğümüz bir vahşi hayvana ilk müdahaleyi nasıl yapacağınızı biliyor musunuz?

SEMİNER TARİHİ:
20 ARALIK 2014

SEMİNER YERİ:
Polatlı MDS Oteli
POLATLI ANKARA

İletişim ve Kayıt:
Dr.Musa Tokmak
musatokmak3@yahoo.com
www.musatokmak.com

09.30-10.00 Tanışma, Açılış Kokteyli

10.00-10.45 Aktivite tanıtımı, Sivil Düşün Tanıtım

10.45-11.00 Ara

11.00-12.30 Seminer: Hayvan sevgisi nedir?, Workshop: Hayvanlara yapılabilecek ilk yardımlar; Karayolu, otoban gibi motorlu taşıtların olduğu ortamlarda meydana gelen kazalarda yaralanan evcil veya yabani hayvanları hakları, sigorta kurumlarının hayvanlara yaralanmalarına karşı tutumları

12.30-13.30 Öğlen yemeği

13.30-15.30 Seminer: Hayvan hakları, sorumluluklarımız ve hayvanlara karşı işlenen suçların cezaları; Hayvanları anlamak. Hayvan beden dilini öğreniyoruz. Evcil ve yabani hayvanların tehlike, yaralanma, savunma, acıkma, susama, sevgi, vb. durumlarda kullandıkları vücut veya beden dilleri

16.00-17.30: Seminer: Türkiye ormanlarında bulunan yabani hayvanlar, kuşlar ve balık çeşitleri; Aktivite katılım sertifikalarının verilmesi ve kapanış kokteyli.

"Bu afiş Sivil Düşün AB Programı Aktivist Desteği kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır."
"Bu afiş içeriğinin sorumluluğu tamamiyle proje uygulayıcısına aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır."

HAYVANLARA İLK YARDIM NEDİR
BİLİYORMUSUNUZ?

EK4:SEMİNER BROŞÜRÜ:

ÇEVREMİZDEKİ HAYVANLARI KURTARALIM

HAYVANLARA İLK YARDIM

SEMİNERİ ve WORKSHOPLARI

Kediniz havuza düşerse, kuşunuz cama çarparsa, köpeğiniz zehirlenir veya yaralanırsa, yada doğada gördüğümüz bir vahşi hayvana ilk müdahaleyi nasıl yapacağınızı biliyor musunuz?

HAYVANLARA İLK YARDIM NEDİR BİLİYORMUSUNUZ ?

SEMİNERE DAVETLİSİNİZ

“ HAYVANLARA İLK YARDIM
KONULU SEMİNERİMİZİN
SONUNDA TÜM
KATILIMCILARIMIZA SERTİFİKA
VERİLECEKTİR. BİR GÜN SÜREN
PROGRAMIZ ESNASINDA
HAYVANLARI TANIMAK İÇİN
ATÖLYE ÇALIŞMALARIMIZ
OLACAKTIR. ”

09:30-10:00 Tanıtım, Açılış Kokteyli
10:00-10:45 Aktivite tanıtım, Sivil Düşün Tanıtım
10:45-11:00 Ara
11:00-12:30 Seminer Hayvan nedir ?
Workshop Hayvanları yapılabilecek ilk yardımlar:
Kampüs dışından gelen materyal, hayvanları ilgilile vartanlarda
maydanoz gelen kuzularda parantez evci veya yabani hayvanları
bulun, ilgili kurulların hayvanları parantezlerine kurt
tutunlar
12:30-13:30 Öğlen yemeği
13:30-15:30 Seminer Hayvan hakları, zorunluluklarımız ve
Hayvanları kurtu, önemle ilgililerimiz, Hayvanları
anlamak Hayvan beden alını, öğreniyorsanız Evcil ve yabani
hayvanların tehlike, yaralanma, zehirlenme, acil müdahale, engeli, vb
durumlarında kullandıkları vücut veya beden dilini
15:00-17:30 Seminer Türkiye seminerlerinde bulunan yabani
hayvanlar, kuşlar ve balık, peşinleri, Aktivite, kurtum
sertifikasyon verilişi ve kapanış kokteyli.

SEMINER TARİHİ: 20 ARALIK 2014
SEMINER YERİ: Polatlı MDS Oteli POLATLI ANKARA

SEMİNER KONULARI

HAYVANLARA İLK YARDIM NEDİR?

Hayatın içinde bazen yaşam tehlikesi sokan acil durumlara karşılayabilmiz. Böyle acil durumlarda yaşam ve ölüm arasındaki zaman bazen bir kaç dakikaya düşer. Bu bir kaç dakikada zaman içinde yapılabilecek ilk tefak bazı müdahaleler sağ zaman hayati kurtarıcıdır. Veteriner hekiminize ulaşmadan önce veteriner hekiminize ulaşamıyorsanız bir durumda bu küçük detaylar ve ilk müdahale sayesinde hayati tehlike yaratabilecek bazı durumlara engel olabilir ve küçük dostlarımız hayatta kurtarılabiliriz.

İlk yardım sırasında en temel kuralı bilgin ve sakinlikli olmanız. Akıl halde çok fazla zaman kaybedip, felak ve heyecandan yanlış veya etkil uygulamaları fayda yerine zarar verebilirsiniz. Unutmayalım ki bütün hayvanları da yarım saat ama hayatta kurtulmak için de en kısa sürede hayati tehlikeye müdahale etmeliyiz. Bu ilk bir kaç dakikada müdahalede sonra ne olurdu olsun mutlak ve mutlak veteriner hekim müdahalesi gerektirir. Tekni temel kural ise müdahale ettiğiniz hayvanın gerektirildi kendizi koruyun. Çekici müdahale gerektiren durum arasında hayati tehlikeye düşme, yaralanma, zehirlenme ve ate patlama gibi durumlar. Gerektiğinde çevrenizden veya veteriner hekiminizden yardım isteyin ya da yardım bulamıyorsanız ilmi etmeye.

HAYVANLARIN BİDEN DİLİ

Evcil ve yabani hayvanlar arasında bu varurucudur. Durumları, pozisyonları hayvanların ve yaşam istediklerini bize anlatır. Evcil hayvanların hayvanların arasında en kısa sürede hayati tehlikeye müdahale etmeliyiz. Evcil hayvanların hayvanların arasında en kısa sürede hayati tehlikeye müdahale etmeliyiz. Evcil hayvanların hayvanların arasında en kısa sürede hayati tehlikeye müdahale etmeliyiz.

TÜRKİYE'DEKİ HAYVAN ÇEŞİTLİLİĞİ

Anadolu'da bir çok hayvan türü bulunmaktadır. Anadolu'nun Arap ve Aya arasında olmak hayvanları çok olmaktadır. Türkiye'de 160 memeli, 400 kuş, 100 sürüngen, 22 kurbağa, 127 kertenkele, 384 deniz balığı, etkil hayvan türü toplam 1279 çeşitlilikte bulunur. Ana bu türlerin bazılarının tamamen yok olması söz konusu, bazıları da tehlike altında bulunmaktadır.

Sivil Düşün

Dr. Öğretim Üyesi Sivil Düşün AB Projesi Akademi Destekli hayvanlarda Acil Müdahale ve İlk Yardım Semineri
Dr. Öğretim Üyesi Sivil Düşün AB Projesi Akademi Destekli hayvanlarda Acil Müdahale ve İlk Yardım Semineri

Dışişleri Bakanlığı
www.diss.gov.tr

KATM
Katam@kayit.com.tr

HAYVANLARI KORUMA KANUNU**Kanun No. 5199****Kabul Tarihi : 24.6.2004****BİRİNCİ KISIM****Genel Hükümler****BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve İlkeler

Amaç

MADDE 1. - Bu Kanunun amacı; hayvanların rahat yaşamlarını ve hayvanlara iyi ve uygun muamele edilmesini temin etmek, hayvanların acı, ıstırap ve eziyet çekmelerine karşı en iyi şekilde korunmalarını, her türlü mağduriyetlerinin önlenmesini sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2. - Bu Kanun, amaç maddesi doğrultusunda yapılacak düzenlemeleri, alınacak önlemleri, sağlanacak eşgüdümü, denetim, sınırlama ve yükümlülükler ile tâbi olunacak cezaî hükümleri kapsar.

Tanımlar

MADDE 3. - Bu Kanunda geçen terimlerden;

- a) Yaşama ortamı: Bir hayvanın veya hayvan topluluğunun doğal olarak yaşadığı yeri,
 - b) Etoloji: Bir hayvan türünün doğuştan gelen, kendine özgü davranışlarını inceleyen bilim dalını,
 - c) Ekosistem: Canlıların kendi aralarında ve cansız çevreleriyle ilişkilerini bir düzen içinde yürüttükleri biyolojik, fiziksel ve kimyasal sistemi,
 - d) Tür: Birbirleriyle çiftleşebilen ve üreme yeteneğine sahip verimli döller verebilen popülasyonları,
 - e) Evcil hayvan: İnsan tarafından kültüre alınmış ve eğitilmiş hayvanları,
 - f) Sahipsiz hayvan: Barınacak yeri olmayan veya sahibinin ya da koruyucusunun ev ve arazisinin sınırları dışında bulunan ve herhangi bir sahip veya koruyucunun kontrolü ya da doğrudan denetimi altında bulunmayan evcil hayvanları,
 - g) Güçten düşmüş hayvan: Bulaşıcı ve salgın hayvan hastalıkları haricinde yaşlanma, sakatlanma, yaralanma ve hastalanma gibi çeşitli nedenlerle fiziki olarak iş yapabilme yeteneğini kaybetmiş binek ve yük hayvanlarını,
 - h) Yabani hayvan: Doğada serbest yaşayan evcilleştirilmemiş ve kültüre alınmamış omurgalı ve omurgasız hayvanları,
 - ı) Ev ve süs hayvanı: İnsan tarafından özellikle evde, işyerlerinde ya da arazisinde özel zevk ve refakat amacıyla muhafaza edilen veya edilmesi tasarlanan bakımı ve sorumluluğu sahiplerince üstlenilen her türlü hayvanı,
 - j) Kontrollü hayvan: Bir kişi, kuruluş, kurum ya da tüzel kişilik tarafından sahiplenilen, bakımı, aşıları, periyodik sağlık kontrolleri yapılan işaretlenmiş kayıt altındaki ev ve süs hayvanlarını,
 - k) Hayvan bakımevi: Hayvanların rehabilite edileceği bir tesisi,
 - l) Deney: Herhangi bir hayvanın acı, eziyet, üzüntü veya uzun süreli hasara neden olacak deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılmasını,
 - m) Deney hayvanı: Deneyde kullanılan ya da kullanılacak olan hayvanı,
 - n) Kesim hayvanı: Gıda amaçlı kesimi yapılan hayvanları,
 - o) Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,
- İfade eder.

İlkeler

MADDE 4. - Hayvanların korunmasına ve rahat yaşamalarına ilişkin temel ilkeler şunlardır:

- a) Bütün hayvanlar eşit doğar ve bu Kanun hükümleri çerçevesinde yaşama hakkına sahiptir.
- b) Evcil hayvanlar, türüne özgü hayat şartları içinde yaşama özgürlüğüne sahiptir. Sahipsiz hayvanların da, sahipli hayvanlar gibi yaşamları desteklenmelidir.
- c) Hayvanların korunması, gözetilmesi, bakımı ve kötü muamelelerden uzak tutulması için gerekli önlemler alınmalıdır.
- d) Hiçbir maddî kazanç ve menfaat amacı gütmeksizin, sadece insanî ve vicdanî sorumluluklarla, sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanlara bakan veya bakmak isteyen ve bu Kanunda öngörülen koşulları taşıyan gerçek ve tüzel kişilerin teşviki ve bu kapsamda eşgüdüm sağlanması esastır.
- e) Nesli yok olma tehlikesi altında bulunan tür ve bunların yaşama ortamlarının korunması esastır.
- f) Yabani hayvanların yaşama ortamlarından koparılmaması, doğada serbestçe yaşayan bir hayvanın yakalanıp özgürlükten yoksun bırakılmaması esastır.
- g) Hayvanların korunması ve rahat yaşamalarının sağlanmasında; insanlarla diğer hayvanların hijyen, sağlık ve güvenlikleri de dikkate alınmalıdır.
- h) Hayvanların türüne özgü şartlarda bakılması, beslenmesi, barındırılma ve taşınması esastır.
- ı) Hayvanları taşıyan ve taşıtanlar onları türüne ve özelliğine uygun ortam ve şartlarda taşımalı, taşıma sırasında beslemeli ve bakımını yapmalıdırlar.
- j) Yerel yönetimlerin, gönüllü kuruluşlarla işbirliği içerisinde, sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanların korunması için hayvan bakımevleri ve hastaneler kurarak onların bakımlarını ve tedavilerini sağlamaları ve eğitim çalışmaları yapmaları esastır.

k) Kontrolsüz üremeyi önlemek amacıyla, toplu yaşanan yerlerde beslenen ve barındırılan kedi ve köpeklerin sahiplerince kısırlaştırılması esastır. Bununla birlikte, söz konusu hayvanlarını yavratmak isteyenler, doğacak yavruları belediyece kayıt altına alarak bakmakla ve/veya dağıtımını yapmakla yükümlüdür.

İKİNCİ KISIM

Koruma Tedbirleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Hayvanların Sahiplenilmesi, Bakımı ve Korunması

Hayvanların sahiplenilmesi ve bakımı

MADDE 5. - Bir hayvanı, bakımının gerektirdiği yaygın eğitim programına katılarak sahiplenen veya ona bakan kişi, hayvanı barındırmak, hayvanın türüne ve üreme yöntemine uygun olan etolojik ihtiyaçlarını temin etmek, sağlığına dikkat etmek, insan, hayvan ve çevre sağlığı açısından gerekli tüm önlemleri almakla yükümlüdür.

Hayvan sahipleri, sahip oldukları hayvanlardan kaynaklanan çevre kirliliğini ve insanlara verilebilecek zarar ve rahatsızlıkları önleyici tedbirleri almakla yükümlü olup; zamanında ve yeterli seviyede tedbir alınmamasından kaynaklanan zararları tazmin etmek zorundadırlar.

Ev ve süs hayvanı satan kişiler, bu hayvanların bakımı ve korunması ile ilgili olarak yerel yönetimler tarafından düzenlenen eğitim programlarına katılarak sertifika almakla yükümlüdürler.

Ev ve süs hayvanı ve kontrollü hayvanları bulundurma ve sahiplenme şartları, hayvan bakımı konularında verilecek eğitim ile ilgili usul ve esaslar ile sahiplenilerek bakılan hayvanların çevreye verecekleri zarar ve rahatsızlıkları önleyici tedbirler, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile eşgüdüm sağlanmak suretiyle, İçişleri Bakanlığı ve ilgili kuruluşların görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Ticari amaç güdülmeyen bilhassa ev ve bahçesi içerisinde bakılan ev ve süs hayvanları sahiplerinin borcundan dolayı haczedilemezler.

Ev ve süs hayvanlarının üretimini ve ticaretini yapanlar, hayvanları sahiplenen ve onu üretmek için seçenler annenin ve yavrularının sağlığını tehlikeye atmamak için gerekli anatomik, fizyolojik ve davranış karakteristikleri ile ilgili önlemleri almakla yükümlüdür.

Ev ve süs hayvanları ile kontrollü hayvanlardan, doğal yaşama ortamlarına tekrar uyum sağlayamayacak durumda olanlar terk edilemez; beslenemeyeceği ve iklimine uyum sağlayamayacağı ortama bırakılamaz. Ancak, yeniden sahiplendirme yapılabilir ya da hayvan bakımevlerine teslim edilebilir.

Sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanların korunması

MADDE 6. - Sahipsiz ya da güçten düşmüş hayvanların, 3285 sayılı Hayvan Sağlığı Zabıtası Kanununda öngörülen durumlar dışında öldürülmeleri yasaktır.

Güçten düşmüş hayvanlar ticarî ve gösteri amaçlı veya herhangi bir şekilde binicilik ve taşımacılık amacıyla çalıştırılmaz.

Sahipsiz hayvanların korunması, bakılması ve gözetimi için yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde, yerel yönetimler yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenlemeler ile çevreye olabilecek olumsuz etkilerini gidermeye yönelik tedbirler, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile eşgüdüm sağlanarak, diğer ilgili kuruluşların da görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların en hızlı şekilde yerel yönetimlerce kurulan veya izin verilen hayvan bakımevlerine götürülmesi zorunludur. Bu hayvanların öncelikle söz konusu merkezlerde oluşturulacak müşahede yerlerinde tutulması sağlanır. Müşahede yerlerinde kısırlaştırılan, aşılanan ve rehabilite edilen hayvanların kaydedildikten sonra öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları esastır.

Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların toplatılması ve hayvan bakımevlerinin çalışma usul ve esasları, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Hayvan bakımevleri ve hastanelerin kurulması amacıyla Hazineye ait araziler öncelikle tahsis edilir. Amacı dışında kullanıldığı tespit edilen arazilerin tahsisi iptal edilir.

Hiçbir kazanç ve menfaat sağlamamak kaydıyla sadece insanî ve vicdanî amaçlarla sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanlara bakan veya bakmak isteyen ve bu Kanunda öngörülen şartları taşıyan gerçek ve tüzel kişilere; belediyeler, orman idareleri, Maliye Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından, mülkiyeti idarelerde kalmak koşuluyla arazi ve buna ait binalar ve demirbaşlar tahsis edilebilir. Tahsis edilen arazilerin üzerinde amaca uygun tesisler ilgili Bakanlığın/İdarenin izni ile yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Hayvanlara Müdahaleler

Cerrahi müdahaleler

MADDE 7. - Hayvanlara tıbbî ve cerrahi müdahaleler sadece veteriner hekimler tarafından yapılır.

Kontrolsüz üremenin önlenmesi için, hayvanlara acı vermeden kısırlaştırma müdahaleleri yapılır.

Yasak müdahaleler

MADDE 8. - Bir hayvan neslini yok edecek her türlü müdahale yasaktır.

Hayvanların, yaşadıkları sürece, tıbbî amaçlar dışında organ veya dokularının tümü ya da bir bölümü çıkarılıp alınmaz veya tahrip edilemez.

Ev ve süs hayvanının dış görünüşünü değiştirmeye yönelik veya diğer tedavi edici olmayan kuyruk ve kulak kesilmesi, ses tellerinin alınması ve tırnak ve dişlerinin sökülmesine yönelik cerrahi müdahale yapılması yasaktır. Ancak bu yasaklamalara; bir veteriner hekimin, veteriner hekimliği uygulamaları ile ilgili tıbbî sebepler veya özel bir hayvanın yararı için gerektiğinde tedavi edici olmayan müdahaleyi gerekli görmesi veya üremenin önlenmesi durumlarında izin verilebilir.

Bir hayvana tıbbî amaçlar dışında, onun türüne ve etolojik özelliklerine aykırı hale getirecek şekilde ve dozda hormon ve ilaç vermek, çeşitli maddelerle doping yapmak, hayvanların türlerine has davranış ve fizikî özelliklerini yapay yöntemlerle değiştirmek yasaktır.

Hayvan deneyleri

MADDE 9. - Hayvanlar, bilimsel olmayan teşhis, tedavi ve deneylerde kullanılamazlar.

Tıbbî ve bilimsel deneylerin uygulanması ve deneylerin hayvanları koruyacak şekilde yapılması ve deneylerde kullanılacak hayvanların uygun biçimde bakılması ve barındırılması esastır.

Başkaca bir seçenek olmaması halinde, hayvanlar bilimsel çalışmalarda deney hayvanı olarak kullanılabilir.

Hayvan deneyi yapan kurum ve kuruluşlarda bu deneylerin yapılmasına kendi bünyelerinde kurulmuş ve kurulacak etik kurullar yoluyla izin verilir.

Etik kurulların kuruluşu, çalışma usul ve esasları, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının ve ilgili kuruluşların görüşleri alınarak Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Deney hayvanlarının yetiştirilmesi, beslenmesi, barındırılması, bakılması, deney hayvanı besleyen, tedarik eden ve kullanıcı işletmelerin tescil edilmesi, çalışan personelin nitelikleri, tutulacak kayıtlar, ne tür hayvanların yetiştirileceği ve deney hayvanı besleyen, tedarik eden ve kullanıcı işletmelerin uyacağı esaslar Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hayvanların Ticareti ve Eğitilmesi

Hayvanların ticareti

MADDE 10. - Satılırken; hayvanların sağlıklarının iyi, barındırıldıkları yerin temiz ve sağlık şartlarına uygun olması zorunludur.

Çiftlik hayvanlarının bakımı, beslenmesi, nakliyesi ve kesimi esnasında hayvanların refahı ve güvenliğinin sağlanması hususundaki düzenlemeler Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yabani hayvanların ticaretine ilişkin düzenlemeler Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Ev ve süs hayvanlarının üretimini ve ticaretini yapanlar, annenin ve yavrularının sağlığını tehlikeye atmamak için gerekli anatomik, fizyolojik ve davranış karakteristikleri ile ilgili önlemleri almakla yükümlüdür.

Hayvanların ticarî amaçla film çekimi ve reklam için kullanılması ile ilgili hususlar izne tâbidir. Bu izne ait usul ve esaslar ilgili kuruluşların görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Bir hayvan; acı, ıstırap ya da zarar görecektir şekilde, film çekimi, gösteri, reklam ve benzeri işler için kullanılamaz.

Deney hayvanlarının ithalat ve ihracatı izne tâbidir. Bu izin, Bakanlığın görüşü alınarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca verilir.

Hasta, sakat ve yaşlı durumda bulunan veya iyileşemeyecek derecede ağrısı veya acısı olan bir hayvanı usulüne uygun kesmek ya da ağrısız öldürme amacından başka bir amaçla birine devretmek, satmak veya almak yasaktır.

Eğitim

MADDE 11. - Hayvanlar, doğal kapasitesini veya gücünü aşacak şekilde veya yaralanmasına, gereksiz acı çekmesine, kötü alışkanlıklara özendirilmesine neden olacak yöntemlerle eğitilemez.

Hayvanları başka bir canlı hayvanla dövüştürmek yasaktır. Folklorik amaca yönelik, şiddet içermeyen geleneksel gösteriler, Bakanlığın uygun görüşü alınarak il hayvanları koruma kurullarından izin alınmak suretiyle düzenlenebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hayvanların Kesimi, Öldürülmesi ve Yasaklar

Hayvanların kesimi

MADDE 12. - Hayvanların kesilmesi; dini kuralların gerektirdiği özel koşullar dikkate alınarak hayvanı korkutmadan, ürkütmeden, en az acı verecek şekilde, hijyenik kurallara uyularak ve usulüne uygun olarak bir anda yapılır. Hayvanların kesiminin ehliyetli kişilerce yapılması sağlanır.

Dini amaçla kurban kesmek isteyenlerin kurbanlarını dini hükümlere, sağlık şartlarına, çevre temizliğine uygun olarak, hayvana en az acı verecek şekilde bir anda kesimi, kesim yerleri, ehliyetli kesim yapacak kişiler ve ilgili diğer hususlar Bakanlık, kurum ve kuruluşların görüşü alınarak, Diyanet İşleri Başkanlığının bağlı olduğu Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Hayvanların öldürülmesi

MADDE 13. - Kanunî istisnalar ile tıbbî ve bilimsel gerekçeler ve gıda amaçlı olmayan, insan ve çevre sağlığına yönelen önlenemez tehditler bulunan acil durumlar dışında yavrulama, gebelik ve süt anneliği dönemlerinde hayvanlar öldürülemez.

Öldürme işleminden sorumlu kişi ve kuruluşlar, hayvanın kesin olarak öldüğünden emin olunduktan sonra, hayvanın ölüsünü usulüne uygun olarak bertaraf etmek veya ettirmekle yükümlüdürler. Öldürme esas ve usulleri Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yasaklar

MADDE 14. - Hayvanlarla ilgili yasaklar şunlardır:

a) Hayvanlara kasıtlı olarak kötü davranmak, acımasız ve zalimce işlem yapmak, dövmek, aç ve susuz bırakmak, aşırı soğuğa ve sıcağa maruz bırakmak, bakımlarını ihmal etmek, fiziksel ve psikolojik acı çektirmek.

b) Hayvanları, gücünü aştığı açıkça görülen fiillere zorlamak.

c) Hayvan bakımı eğitimi almamış kişilerce ev ve süs hayvanı satmak.

d) Ev ve süs hayvanlarını onaltı yaşından küçüklere satmak.

e) Hayvanların kesin olarak öldüğü anlaşılmadan, vücutlarına müdahalelerde bulunmak.

f) Kesim hayvanları ve 4915 sayılı Kanun çerçevesinde avlanmasına ve özel üretim çiftliklerinde kesim hayvanı olarak üretimine izin verilen av hayvanları ile ticarete konu yabani hayvanlar dışındaki hayvanları, et ihtiyacı amacıyla kesip ya da öldürüp piyasaya sürmek.

g) Kesim için yetiştirilmiş hayvanlar dışındaki hayvanları ödül, ikramiye ya da prim olarak dağıtmak.

h) Tıbbî gerekçeler hariç hayvanlara ya da onların ana karnındaki yavrularına veya hayvan üretimi hariç yumurtalarına zarar verebilecek suni müdahaleler yapmak, yabancı maddeler vermek.

ı) Hayvanları hasta, gebelik süresinin 2/3'ünü tamamlamış gebe ve yeni ana iken çalıştırmak, uygun olmayan koşullarda barındırmak.

j) Hayvanlarla cinsel ilişkide bulunmak, işkence yapmak.

k) Sağlık nedenleri ile gerekli olmadıkça bir hayvana zor kullanarak yem yedirmek, acı, ıstırap ya da zarar veren yiyecekler ile alkollü içki, sigara, uyuşturucu ve bunun gibi bağımlılık yapan yiyecek veya içecekler vermek.

İ) Pitbull Terrier, Japanese Tosa gibi tehlike arz eden hayvanları üretmek; sahiplendirilmesini, ülkemize girişini, satışını ve reklamını yapmak; takas etmek, sergilemek ve hediye etmek.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Hayvan Koruma Yönetimi

BİRİNCİ BÖLÜM

Mahallî Hayvan Koruma Kurulları Teşkilât, Görev ve Sorumluluklar

İl hayvanları koruma kurulu

MADDE 15. - Her ilde il hayvanları koruma kurulu, valinin başkanlığında, sadece hayvanların korunması ve mevcut sorunlar ile çözümlerine yönelik olmak üzere toplanır.

Bu toplantılara;

a) Büyükşehir belediyesi olan illerde büyükşehir belediye başkanları, büyükşehirle bağlı ilçe belediye başkanları, büyükşehir olmayan illerde belediye başkanları,

b) İl çevre ve orman müdürü,

c) İl tarım müdürü,

d) İl sağlık müdürü,

e) İl millî eğitim müdürü,

f) İl müftüsü,

g) Belediyelerin veteriner işleri müdürü,

h) Veteriner fakülteleri olan yerlerde fakülte temsilcisi,

ı) Münhasıran hayvanları koruma ile ilgili faaliyet gösteren gönüllü kuruluşlardan valilik takdiri ile seçilecek en çok iki temsilci,

j) İl veya bölge veteriner hekimler odasından bir temsilci,

Katılır.

Kurul başkanı gerekli gördüğü durumlarda konuyla ilgili olarak diğer kurum ve kuruluşlardan yetkili isteyebilir.

İl hayvan koruma kurulu sekretaryasını, il çevre ve orman müdürlüğü yürütür. Kurul, çalışmalarının sonucunu, önemli politika, strateji, uygulama, inceleme ve görüşleri Bakanlığa bildirir. İllerde temsilciliği bulunmayan kuruluş var ise il hayvan koruma kurulları diğer üyelerden oluşur. Kurul, kurul başkanı tarafından toplantıya çağrılır.

İl hayvan koruma kurulunun çalışma esas ve usulleri Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

İl hayvanları koruma kurulunun görevleri

MADDE 16. - Hayvanları koruma kurulu münhasıran hayvanların korunması, sorunların tespiti ve çözümlerini karara bağlamak üzere; av ve yaban hayvanlarının ve yaşama alanlarının korunması ve avcılığın düzenlenmesi hususlarında alınmış olan Merkez Av Komisyonu kararlarını göz önünde bulundurarak;

a) Hayvanların korunması ve kullanılmasında onların yasal temsilciliği niteliği ile bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmek,

b) İl sınırları içinde hayvanların korunmasına ilişkin sorunları belirleyip, koruma sorunlarının çözüm tekliflerini içeren yıllık, beş yıllık ve on yıllık plân ve projeler yapmak, yıllık hedef raporları hazırlayıp Bakanlığın uygun görüşüne sunmak, Bakanlığın olumlu görüşünü alarak hayvanların korunması amacıyla her türlü önlemi almak,

c) Hazırlanan uygulama programlarının uygulanmasını sağlamak ve sonuçtan Bakanlığa bilgi vermek,

d) Hayvanların korunması ile ilgili olarak çeşitli kişi, kurum ve kuruluşların il düzeyindeki faaliyetlerini izlemek, yönlendirmek ve bu konuda gerekli eşgüdümü sağlamak,

e) İlde kurulacak olan hayvan bakımevleri ve hayvan hastanelerini desteklemek, geliştirmek ve gerekli önlemleri almak,

f) Yerel hayvan koruma gönüllülerinin müracaatlarını değerlendirmek,

g) Hayvan sevgisi, korunması ve yaşatılması ile ilgili eğitici faaliyetler düzenlemek,

j) Bu Kanuna göre çıkarılacak mevzuatla verilecek görevleri yapmak,

İle görevli ve yükümlüdür.

İKİNCİ BÖLÜM

Denetim ve Hayvan Koruma Gönüllüleri

Denetim

MADDE 17. - Bu Kanun hükümlerine uyulup uyulmadığını denetleme yetkisi Bakanlığa aittir. Gerektiğinde bu yetki Bakanlıkça mahallin en büyük mülkî amirine yetki devri suretiyle devredilebilir.

Denetim elemanlarının nitelikleri ve denetime ilişkin usul ve esaslar ile kayıt ve izleme sistemi kurma, bildirim yükümlülüğü ile bunları verecekler hakkındaki usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yerel yönetimler, ev ve süs hayvanları ile sahipsiz hayvanların kayıt altına alınması ile ilgili işlemleri yapmakla yükümlüdürler.

Yerel hayvan koruma görevlilerinin sorumlulukları

MADDE 18. - Özellikle kedi ve köpekler gibi sahipsiz hayvanların kendi mekânlarında, bulundukları bölge ve mahallerde yaşamaları sorumluluğunu üstlenen gönüllü kişilere yerel hayvan koruma görevlisi adı verilir. Bu görevliler, hayvan koruma dernek ve vakıflarına üye ya da bu konuda faydalı hizmetler yapmış kişiler arasından il hayvan koruma kurulu tarafından her yıl için seçilir. Yerel hayvan koruma görevlileri görev anında belgelerini taşımak zorundadır ve bu belgelerin her yıl yenilenmesi gerekir. Olumsuz faaliyetleri tespit edilen kişilerin belgeleri iptal edilir. Yerel

hayvan görevlilerinin görev ve sorumluluklarına, bu kişilere verilecek belgelere, bu belgelerin iptaline ve verilecek eğitime ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yerel hayvan koruma görevlileri; bölge ve mahallerindeki, öncelikle köpekler ve kediler olmak üzere, sahipsiz hayvanların bakımları, aşılarının yapılması, aşıları hayvanların markalanması ve kayıtlarının tutulmasının sağlanması, kısırlaştırılması, saldırgan olanların eğitilmesi ve sahiplendirilmelerinin yapılması için yerel yönetimler tarafından kurulan hayvan bakımevlerine gönderilmesi gibi yapılan tüm faaliyetleri yerel yönetimlerle eşgüdümlü olarak yaparlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hayvanların Korunmasının Desteklenmesi

Mali destek

MADDE 19. - Ev ve süs hayvanlarının korunması amacıyla bakımevleri ve hastaneler kurmak; buralarda bakım, rehabilitasyon, aşılama ve kısırlaştırma gibi faaliyetleri yürütmek için, başta yerel yönetimler olmak üzere diğer ilgili kurum ve kuruluşlara Bakanlıkça uygun görülen miktarlarda mali destek sağlanır. Bu amaçla Bakanlık bütçesine gerekli ödenek konulur. Bu ödeneğin kullanımına ilişkin esas ve usuller, Maliye Bakanlığının olumlu görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Eğitici yayınlar

MADDE 20. - Hayvanların korunması ve refahı amacıyla; yaygın ve örgün eğitime yönelik programların yapılması, radyo ve televizyon programlarında bu konuya yer verilmesi esastır. Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile özel televizyon kanallarına ait televizyon programlarında ayda en az iki saat, özel radyo kanallarının programlarında ise ayda en az yarım saat eğitici yayınların yapılması zorunludur. Bu yayınların % 20'sinin izlenme ve dinlenme oranı en yüksek saatlerde yapılması esastır. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu görev alanına giren hususlarda bu maddenin takibi ile yükümlüdür.

Trafik kazaları

MADDE 21. - Bir hayvana çarpan ve ona zarar veren sürücü, onu en yakın veteriner hekim ya da tedavi ünitesine götürmek veya götürülmesini sağlamak zorundadır.

Hayvanat bahçeleri

MADDE 22. - İşletme sahipleri ve belediyeler hayvanat bahçelerini, doğal yaşama ortamına en uygun şekilde tanzim etmekle ve ettirmekle yükümlüdürler. Hayvanat bahçelerinin kuruluşu ile çalışma usul ve esasları Tarım ve Köyişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yasak ve izinler

MADDE 23. - Bu Kanun kapsamında olan ev ve süs hayvanlarının ticaretinin yapılması, ithalatı ve ihracatı ile her ne şekilde olursa olsun, ülkeden çıkarılması ve sokulması ile ilgili her türlü izin ve işlemlerde Bakanlığın görüşü alınmak kaydıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yetkilidir. Tarım ve Köyişleri Bakanlığının ilgili birimlerince, yıl içinde yapılan ithalat ve ihracat ile ilgili bilgiler Bakanlığa bildirilir.

Koruma altına alma

MADDE 24. - Bu Kanunun hayvanları korumaya yönelik hükümlerine aykırı hareket eden ve bu suretle bulundurduğu hayvanların bakımını ciddi şekilde ihmal eden ya da onlara ağrı, acı veya zarar veren kişilerin denetimle yetkili merci tarafından hayvan bulundurulması yasaklanır ve hayvanlarına el konulur. Söz konusu hayvan yeniden sahiplendirilir ya da koruma altına alınır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Cezai Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

İdari Para Cezası Verme Yetkisi, Cezalar, Ödeme Süresi, Tahsil ve İtiraz

İdari para cezası verme yetkisi

MADDE 25. - Bu Kanunda öngörülen idarî para cezaları bu Kanunun 17 nci maddesinde belirtilen denetime yetkili merci tarafından verilir.

İdari para cezalarına itiraz

MADDE 26. - İdarî para cezalarına karşı cezanın tebliği tarihinden itibaren onbeş gün içinde idare mahkemesine dava açılabilir. Davanın açılmış olması idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. Bu konuda idare mahkemelerinin verdiği kararlar kesindir.

İdari para cezalarının ödenme süresi ve tahsili

MADDE 27. - İdarî para cezalarının ödenme süresi cezanın tebliği tarihinden itibaren otuz gündür.

Ceza vermeye yetkili merciler tarafından, Bakanlıkça bastırılan ve dağıtılan makbuz karşılığında verilen para cezaları, ilgilileri tarafından mahallin en büyük mal memurluğuna yatırılır. Yatırılan paranın % 80'i ilgili belediyeye takip eden ay içinde aktarılır. Bu para, tahsisi mahiyette olup amacı dışında kullanılamaz. Bu Kanuna göre verilecek idarî para cezalarında kullanılacak makbuzların şekli, dağıtımı ve kontrolü ile ilgili esas ve usuller yönetmelikle belirlenir.

Öngörülen süre içinde ödenmeyen para cezaları, gecikme zammı ile birlikte 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Cezalar

MADDE 28. - Bu Kanun hükümlerine aykırı davrananlara aşağıdaki cezalar verilir:

a) 4 üncü maddenin (k) bendinin ikinci cümlesi hükmüne aykırı davrananlara, hayvan başına ikiyüzellimilyon lira idarî para cezası.

b) 5 inci maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve altıncı fıkralarında öngörülen hayvanların sahiplenilmesi ve bakımı ile ilgili yasaklara ve yükümlülüklerle uymayan ve alınması gereken önlemleri almayanlara hayvan başına ellimilyon lira, yedinci fıkrasında öngörülen yükümlülük ve yasaklara uymayanlara hayvan başına yüzellimilyonlira idarî para cezası.

- c) 6 ncı maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere hayvan başına beşyüzmilyon lira idarî para cezası.
- d) 7 nci maddede yazılan cerrahi amaçlı müdahaleler ile ilgili hükümlere aykırı davrananlara hayvan başına yüzellimilyon lira idarî para cezası.
- e) 8 inci maddenin birinci fıkrasında yazılı, bir hayvan neslini yok edecek müdahalede bulunanlara hayvan başına yedibuçukmilyar lira idarî para cezası; ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarına uymayanlara hayvan başına birmilyar lira idarî para cezası.
- f) 9 uncu maddede ve çıkarılacak yönetmeliklerinde belirtilen hususlara uymayanlara hayvan başına ikiyüzellimilyon lira; yetkisi olmadığı halde hayvan deneyi yapanlara hayvan başına birmilyar lira idarî para cezası.
- g) 10 uncu maddede belirtilen hayvan ticareti izni almayanlara ve bu konudaki yasaklara ve yönetmelik hükümlerine aykırı davrananlara ikimilyarbeşyüzmilyon lira idarî para cezası.
- h) 11 inci maddenin birinci fıkrasındaki eğitim ile ilgili yasaklara aykırı davrananlara birmilyarikiyüzellimilyon lira, ikinci fıkrasına aykırı davrananlara hayvan başına birmilyarikiyüzellimilyon lira idarî para cezası.
- ı) 12 nci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere hayvan başına beşyüzmilyon lira; ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere hayvan başınabirmilyarikiyüzellimilyon lira idarî para cezası.
- j) 13 üncü madde hükümlerine aykırı davrananlara, öldürülen hayvan başına beşyüzmilyon lira idarî para cezası, aykırı davranışların işletmelerce gösterilmesi halinde öldürülen hayvan başına birmilyarikiyüzellimilyon lira idarî para cezası.
- k) 14 üncü maddenin (a), (b), (c), (d), (e), (g), (h), (ı), (j) ve (k) bentlerine aykırı davrananlara ikiyüzellimilyon lira idarî para cezası; (f) ve (l) bentlerine aykırı davrananlara hayvan başına ikimilyarbeşyüzmilyon lira idarî para cezası verilir, kesilmiş ve canlı hayvanlara el konulur.
- l) RTÜK'ün takibi sonucunda 20 nci maddeye aykırı hareket ettiği tespit edilen ulusal radyo ve televizyon kurum ve kuruluşlarına maddenin ihlal edildiği her ay içinbeşmilyar lira idarî para cezası.
- m) 21 inci maddeye aykırı hareket edenlere hayvan başına ikiyüzellimilyon lira idarî para cezası.
- n) 22 nci maddeye uymayanlara, hayvanat bahçelerinde kötü şartlarda barındırdıkları hayvan başına altıyüzmilyon lira idarî para cezası.
- o) 23 üncü maddeye aykırı hareket edenlere hayvan başına ikimilyarbeşyüzmilyon lira idarî para cezası.
- Bu maddenin (b) bendinde atıfta bulunulan 5 inci maddenin birinci, ikinci ve beşinci fıkraları ile (o) bendi dışında kalan fiillerin, veteriner hekim, veteriner sağlık teknisyeni, hayvan koruma gönüllüsü, hayvan koruma derneği üyeleri, hayvan koruma vakfı üyeleri, hayvan toplama, gözetim altına alma, bakma, koruma ile görevlendirilmiş olan kişilerce işlenmesi halinde verilecek ceza iki kat artırılarak uygulanır.
- Bu maddede yazılı idarî para cezaları, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli, Son ve Geçici Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Birden fazla hükmün ihlali

MADDE 29. - Bu Kanunda suç olarak öngörülen fiiller başka kanunlara göre de suç ise, en ağır cezayı gerektiren kanun hükümleri uygulanır.

Fiili ile bu Kanunun birden fazla hükmünü ihlal edenlere daha ağır olan ceza verilir.

Fiillerin tekrarı

MADDE 30. - Bu Kanunda, ceza hükmü altına alınmış fiillerin tekrarı halinde para cezaları bir kat, daha fazla tekrarı halinde üç kat artırılarak verilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Son ve Geçici Hükümler

Saklı hükümler

MADDE 31. - 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu, 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu, 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanunu ile 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu hükümleri saklıdır.

GEÇİCİ MADDE 1. - Bu Kanunun 14 üncü maddesinin (l) bendinde belirtilen hayvanlardan, yurda bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sokulmuş olanların sahipleri; üç ay içerisinde hayvan koruma kurullarına bildirimde bulunarak bunları kayıt altına aldırmak; altı ay içerisinde kısırlaştırarak kısırlaştırıldıklarına ilişkin belgeleri il hayvan koruma kurullarına teslim etmek zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 2. - Bu Kanun gereğince çıkarılması gerekli bulunan yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde hazırlanır.

Yürürlük

MADDE 32. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 33. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kaynaklar:

- ❧ <http://arsiv.ntvmsnbc.com/news/92989.asp>
- ❧ <http://www.dicle.edu.tr/a/yuksele/Bildiri.htm>
- ❧ <http://www.insanvedoga.com/index.php/forum/74-yaban-hayat/151-turkiye-faunasi>
- ❧ <https://behruzmelikov.files.wordpress.com/2013/02/zoocografiya.pdf>
- ❧ <http://aris.ormansu.gov.tr/index.php?q=tr/biyocesitlilik/biyocesitlilik>
- ❧ <http://blog.avfoni.com/index.php/avlanma-yasagi-olan-hayvanlar/>
- ❧ <http://www.yabantv.com/haber/7469-yasak-avin-bedeli>
- ❧ <https://www.biliste.com/turkiyede-safari-anadoluda-yasayan-10-vahsi-hayvan/>
- ❧ <http://www.arkive.org/>
- ❧ <http://www.nationalgeographic.com.tr/kategori/fotograf/5>
- ❧ <http://www.tramem.org/memeliler/?fsx=@>
- ❧ http://www.trakus.org/kods_bird/uye/?fsx=@
- ❧ http://www.ekolojimagazin.com/?s=konu&konu_id=27
- ❧ <http://www.milliparklar.gov.tr/AnaSayfa/yabanHayatiDairesi.aspx?sflang=tr>